

Województwo
Śląskie

Projekt zintegrowany LIFE „IP LIFE dla Adaptacji Terenów Pogórnicznych” realizowany jest przy dofinansowaniu z Programu LIFE Unii Europejskiej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz budżetu Województwa Śląskiego
LIFE20 IPC/CZ/000004 – LIFE-IP COALA

RAPORT

Badanie opinii publicznej dotyczące świadomości społecznej mieszkańców województwa śląskiego na temat skutków zmian klimatu i potrzeb adaptacyjnych oraz działań, jakie należy podjąć w celu jej poprawy oraz dostępnych instrumentów wsparcia w ramach projektu „IP LIFE dla Adaptacji Terenów Pogórnicznych”
[LIFE-IP COALA]

INSTYTUT BADAWCZY IPC SP. Z O.O.

Spis treści

Opis problemu badawczego	3
Opis postawionej tezy badawczej	3
Nota metodologiczna	3
Cele badawcze	3
Wykorzystane techniki badawcze	3
Charakterystyka respondentów	4
Analiza wyników przeprowadzonego badania	13
Podsumowanie	37
Rekomendacje dotyczące dalszych działań i/lub analiz	38
Spis wykresów	40
Spis tabel	43

Opis problemu badawczego

Problem badawczy niniejszego badania sprowadza się w istocie do pytania: jaka jest świadomość społeczna w zakresie skutków zmian klimatu i potrzeb adaptacyjnych.

Opis postawionej tezy badawczej

W nawiązaniu do wyżej postawionego problemu badawczego można postawić w całym badaniu tezę, że badani, a co za tym idzie, społeczność województwa śląskiego, ma relatywnie wysoką świadomość w zakresie skutków zmian klimatu i potrzeb adaptacyjnych.

Nota metodologiczna

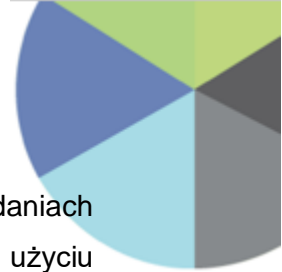
Cele badawcze

Celem przeprowadzonego badania było:

- ⇒ Zdobyć wiedzę dotyczącą świadomości mieszkańców województwa śląskiego w zakresie skutków zmian klimatu i potrzeb adaptacyjnych. Pozyskane w ramach badania wyniki mają również posłużyć porównaniu, w ramach projektu zintegrowanego LIFE-IP COALA, wiedzy i postaw mieszkańców Województwa Śląskiego i Kraju Morawsko-Śląskiego.
- ⇒ Wykorzystanie efektów przeprowadzonego badania podczas opracowywania Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego oraz organizowania wydarzeń o charakterze kongresu pn. CLIMATE-CON w ramach ww. projektu, gdzie zostaną zaprezentowane wyniki badania opinii publicznej.
- ⇒ Wykorzystanie pozyskanych informacji w celu zwiększenia efektywności w procesach komunikowania się ze społeczeństwem oraz skuteczne zachęcanie do osobistego zaangażowania w ochronę klimatu i podejmowania działań adaptacyjnych.

Wykorzystane techniki badawcze

CAWI (Computer Assisted Web Interview) to wpisująca się w ilościową metodologię badań rynku i opinii technika ankietyzacji internetowej. Pozyskanie danych od respondentów zapewniają dostępne za pośrednictwem przeglądarek www kwestionariusze elektroniczne, zaś nadzór nad ich wypełnieniem zapewnia dedykowane oprogramowanie badawcze - odpowiada ono m.in. za kontrolę stopnia przebadania założonej próby, odpowiednią kolejność zadawania pytań oraz weryfikację i prawidłowy zapis uzyskiwanych odpowiedzi.

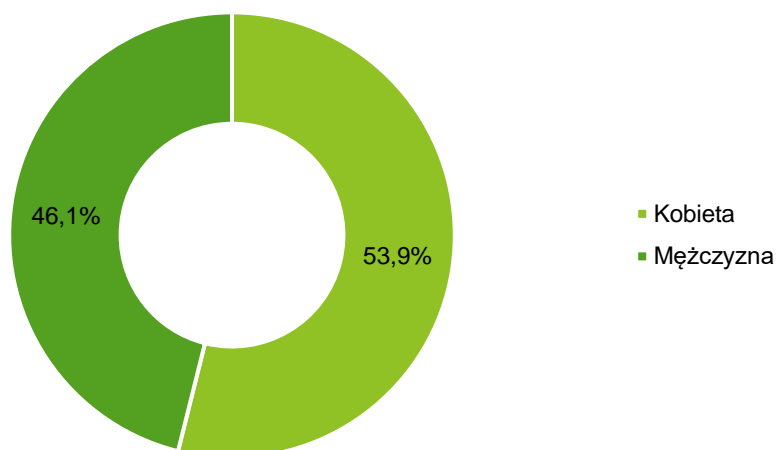

CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing) jest to technika stosowana w badaniach ilościowych, polegająca na przeprowadzaniu wywiadów z respondentami przy użyciu przenośnych komputerów (notebook). Zastosowanie kwestionariuszy elektronicznych umożliwia prezentowanie badanemu materiałów multimedialnych. Ponadto pomijany jest długotrwały i powodujący błędy etap ręcznego wpisywania odpowiedzi z ankiet do bazy danych (kodowanie), a sam proces ich zbierania trwa znacznie krócej.

Badanie zostało zrealizowane wśród 1000 dorosłych mieszkańców województwa śląskiego.

Charakterystyka respondentów

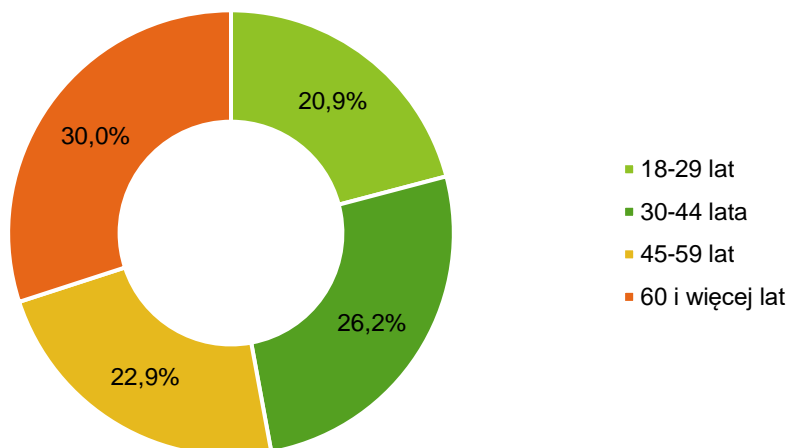
Wykres 1. Respondenci według płci [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

Badanie zostało przeprowadzone wśród 1000 dorosłych mieszkańców województwa śląskiego, z czego 53,9% stanowiły kobiety.

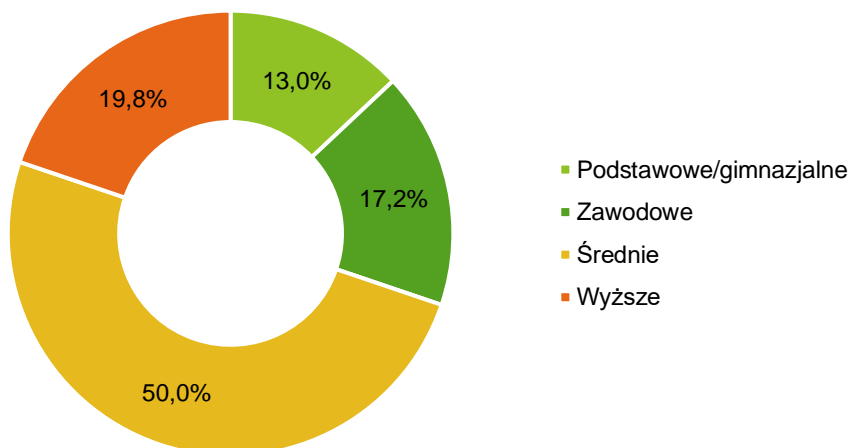
Wykres 2. Respondenci według wieku [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

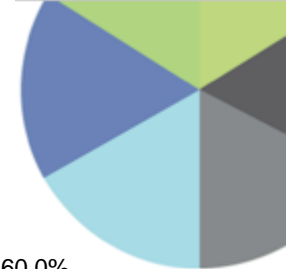
Niemal co trzeci badany (30,0%) miał 60 i więcej lat. Najmniej liczną grupą były osoby w wieku od 18 do 29 lat (20,9%).

Wykres 3. Respondenci według wykształcenia [N=1000]

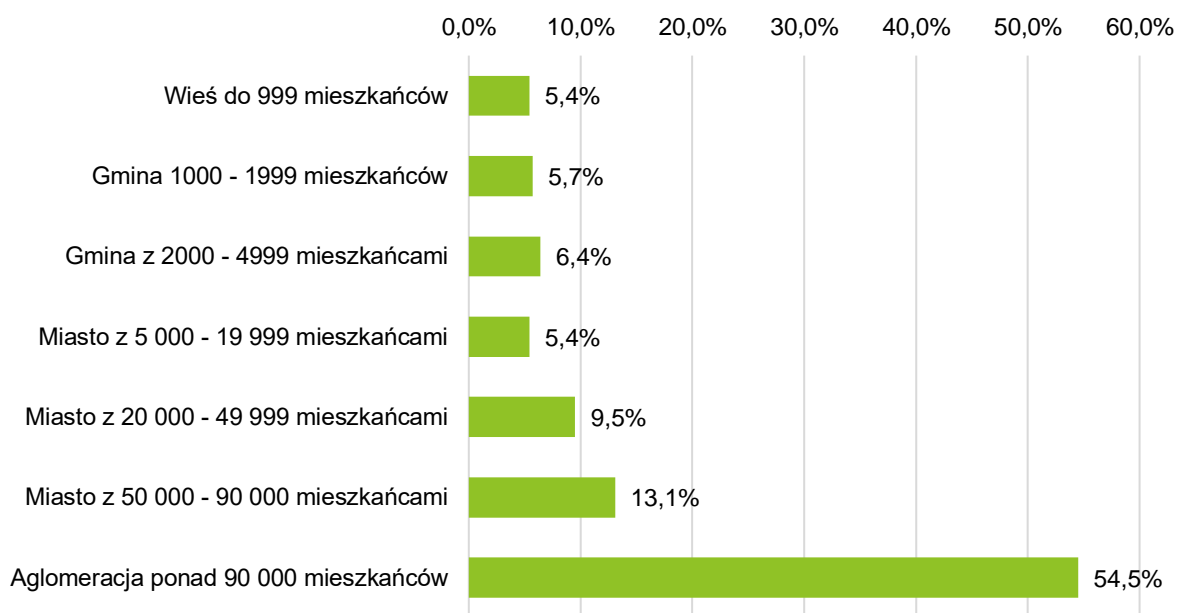

Źródło: opracowanie własne

Połowa badanych posiadała wykształcenie średnie. Co piąty ankietowany (19,8%) legitymował się wykształceniem wyższym, natomiast najrzadziej podawano wykształcenie podstawowe/gimnazjalne (13,0%).

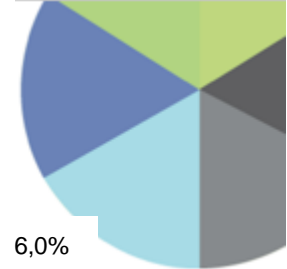

Wykres 4. Wielkość miejsca zamieszkania respondentów [N=1000]

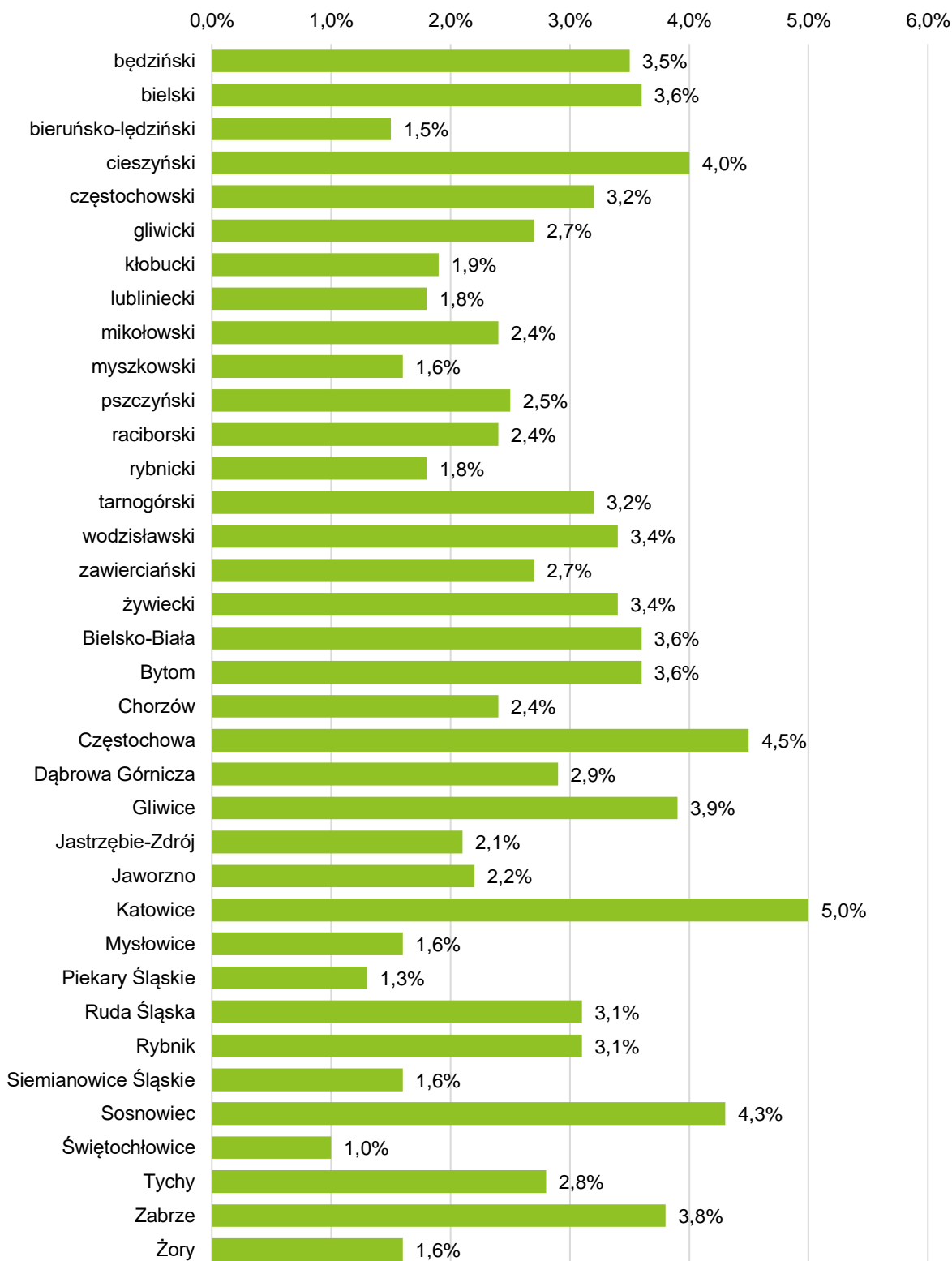

Źródło: opracowanie własne

Ponad połowa badanych (54,5%) zamieszkuje aglomerację, w której mieszka ponad 90 000 mieszkańców.

Wykres 5. Powiat w którym mieszkają respondenci [N=1000]

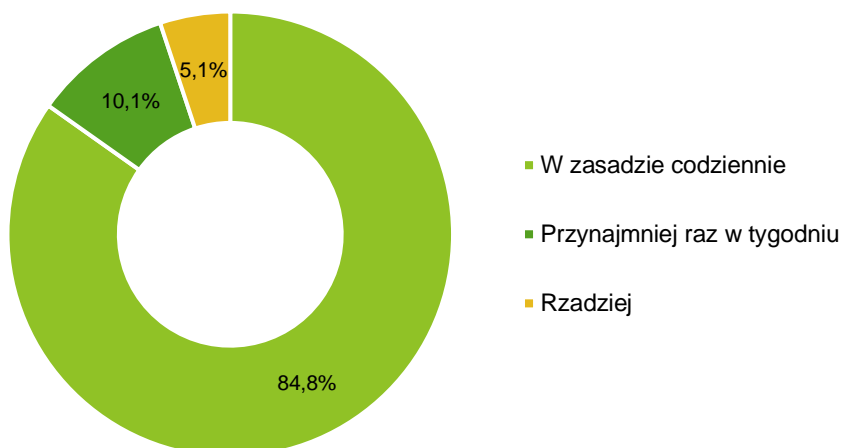

Źródło: opracowanie własne

Uczestnicy badania pochodzili najczęściej z miasta Katowice (5,0%), Częstochowy (4,5%) oraz Sosnowca (4,3%).

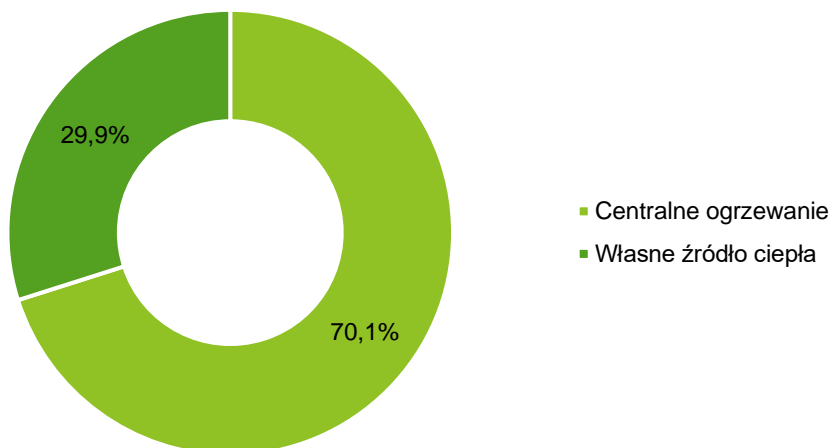
Wykres 6. Jak często korzysta Pan(i) z Internetu, tj. stron www, sieci społecznościowych, e-maili albo jakichkolwiek innych elementów Internetu, zarówno ze swojego komputera, telefonu komórkowego, ewentualnie z innego urządzenia? [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

Zdecydowana większość badanych (84,8%) korzysta z Internetu codziennie. Przynajmniej raz w tygodniu używa go 10,1% osób.

Wykres 7. Sposób ogrzewania nieruchomości [N=1000]

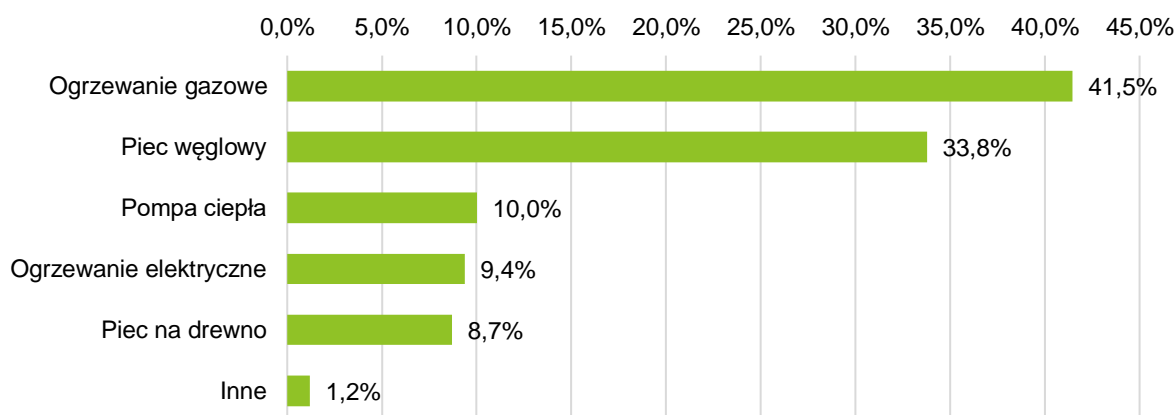

Źródło: opracowanie własne

Niemal 3/4 badanych korzysta z centralnego ogrzewania, natomiast 29,9% osób z własnego źródła ciepła.

Wykres 8. Jakie źródło ciepła jest stosowane w Twoim domu/mieszkanie? [N=299]*

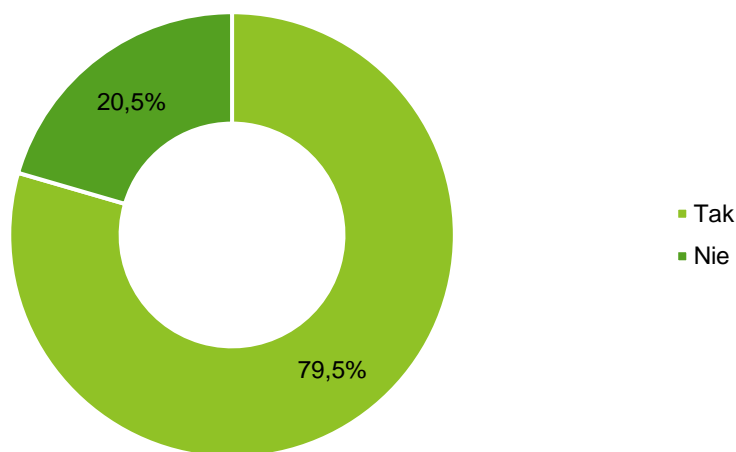

*Wielokrotny wybór

Źródło: opracowanie własne

Najczęściej respondenci korzystają z ogrzewania gazowego (41,5%). Co trzeci ankietowany (33,8%) zadeklarował, iż źródłem ciepła w jego nieruchomości jest piec węglowy. Najrzadziej wykorzystywany jest piec na drewno (8,7%).

Wykres 9. Czy dom, w którym Pan(i) mieszka jest ocieplony? [N=1000]

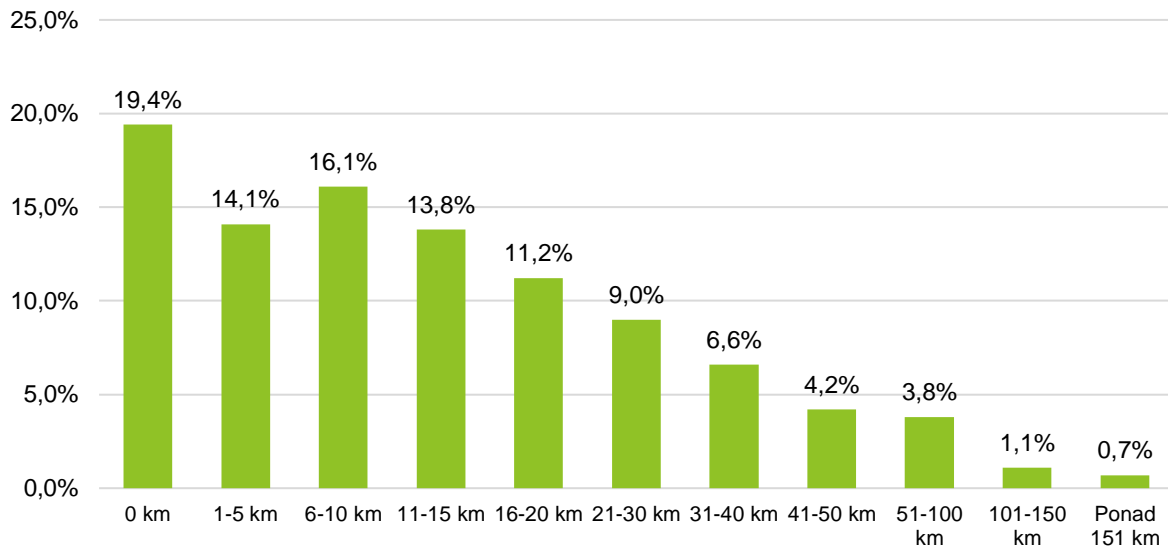

Źródło: opracowanie własne

Zdecydowana większość ankietowanych (79,5%) wskazała, że dom w którym mieszka jest ocieplony. Natomiast co piąty respondent (20,5%) zadeklarował brak ocieplenia.

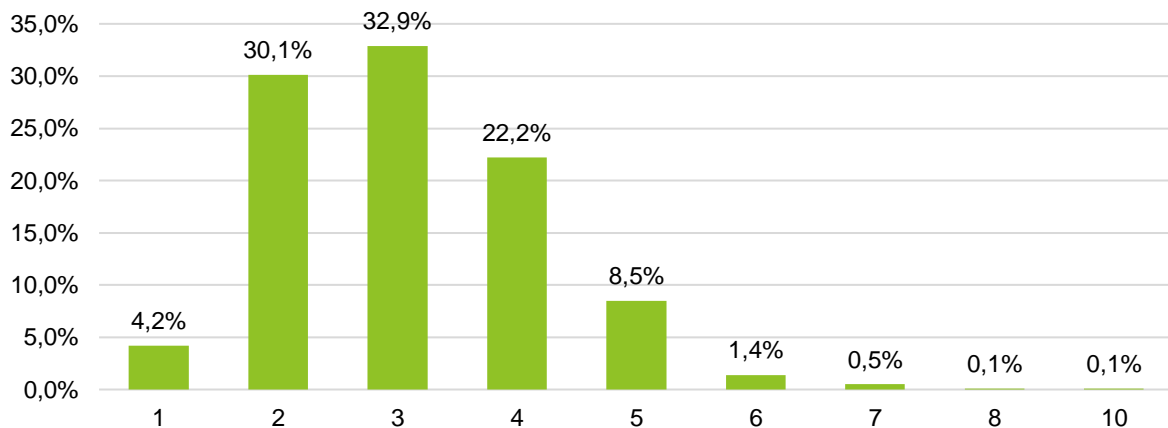
Wykres 10. Ile kilometrów dziennie średnio przejeżdżają członkowie Pana(i) gospodarstwa domowego samochodem osobowym na regularnie powtarzanych wyjazdach, na przykład do pracy, szkoły? [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

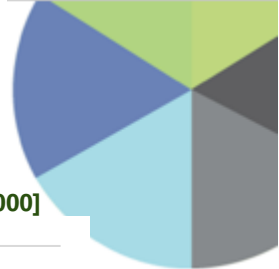
Niemal co piąte gospodarstwo domowe (19,4%) nie wykorzystuje samochodu osobowego do regularnych wyjazdów np. do pracy, szkoły itp. Natomiast 16,1% osób zadeklarowało, że średnio dziennie członkowie rodziny przejeżdżają samochodem osobowym 6-10 km.

Wykres 11. Ogólna liczba osób w gospodarstwie domowym [N=1000]

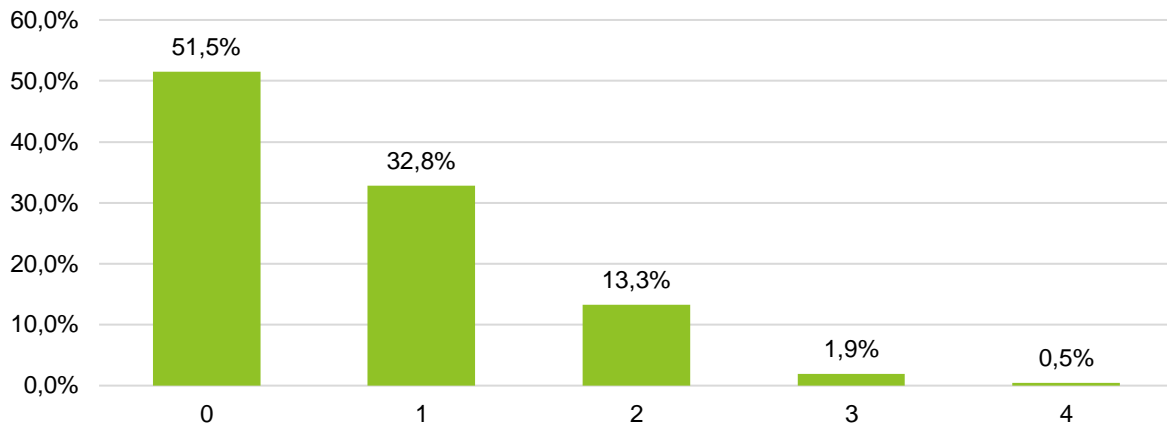

Źródło: opracowanie własne

W co trzecim gospodarstwie domowym (32,9%) mieszkają 3 osoby. W następnej kolejności najliczniejszą grupę stanowili członkowie dwuosobowych gospodarstw domowych (30,1%). Pozostałe 37,0% to gospodarstwa zamieszkiwane przez 1, 4, 5, 6, 7, 8 lub 10 osób.

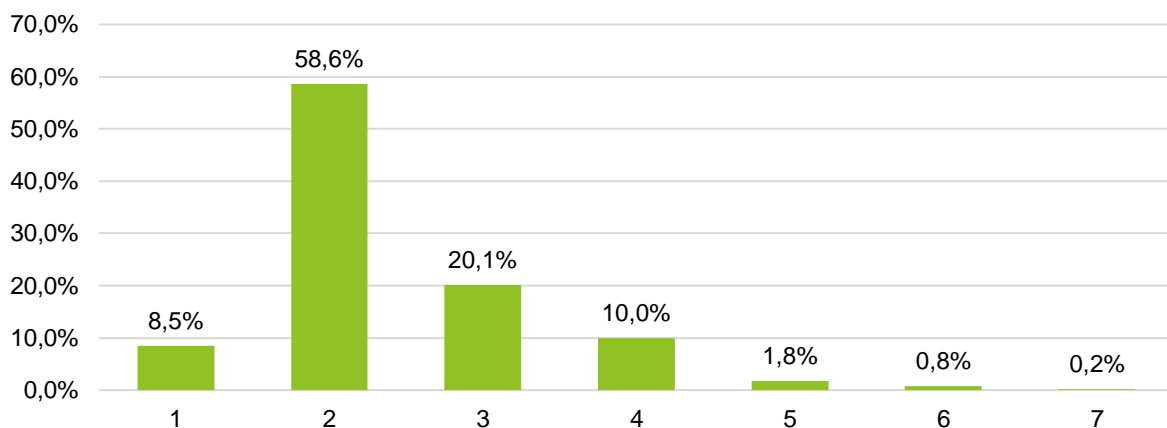
Wykres 12. Liczba osób w gospodarstwie domowym: w tym dzieci do 13 roku życia włącznie [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

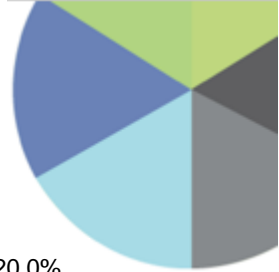
Ponad połowa ankietowanych (51,5%) zadeklarowało, że w ich gospodarstwie domowym nie ma dzieci do 13 roku życia. Natomiast w co trzecim (32,8%) jest jedno dziecko do 13 roku życia.

Wykres 13. Liczba osób w gospodarstwie domowym: w tym osoby starsze (14 lat i więcej) [N=1000]

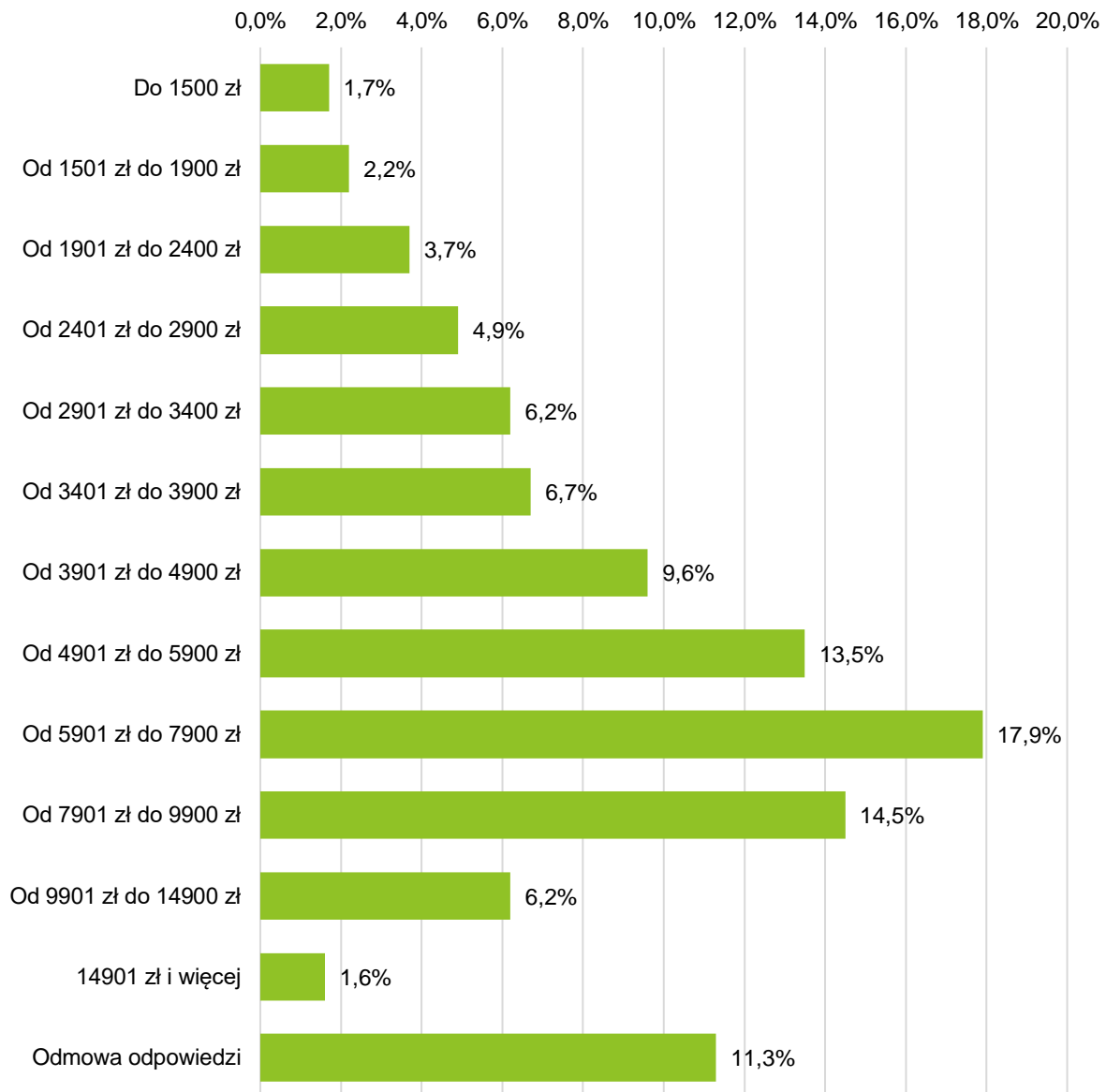

Źródło: opracowanie własne

Ponad połowa gospodarstw domowych (58,6%) liczy 2 osoby mające 14 i więcej lat. Co piąte gospodarstwo (20,1%) tworzą 3 osoby starsze. W badaniu wzięło udział 8,5% jednoosobowych gospodarstw domowych.

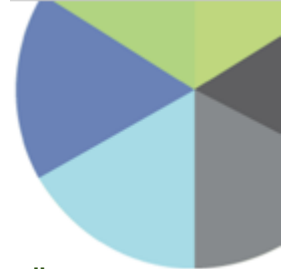

Wykres 14. Dochód netto gospodarstwa domowego [N=1000]

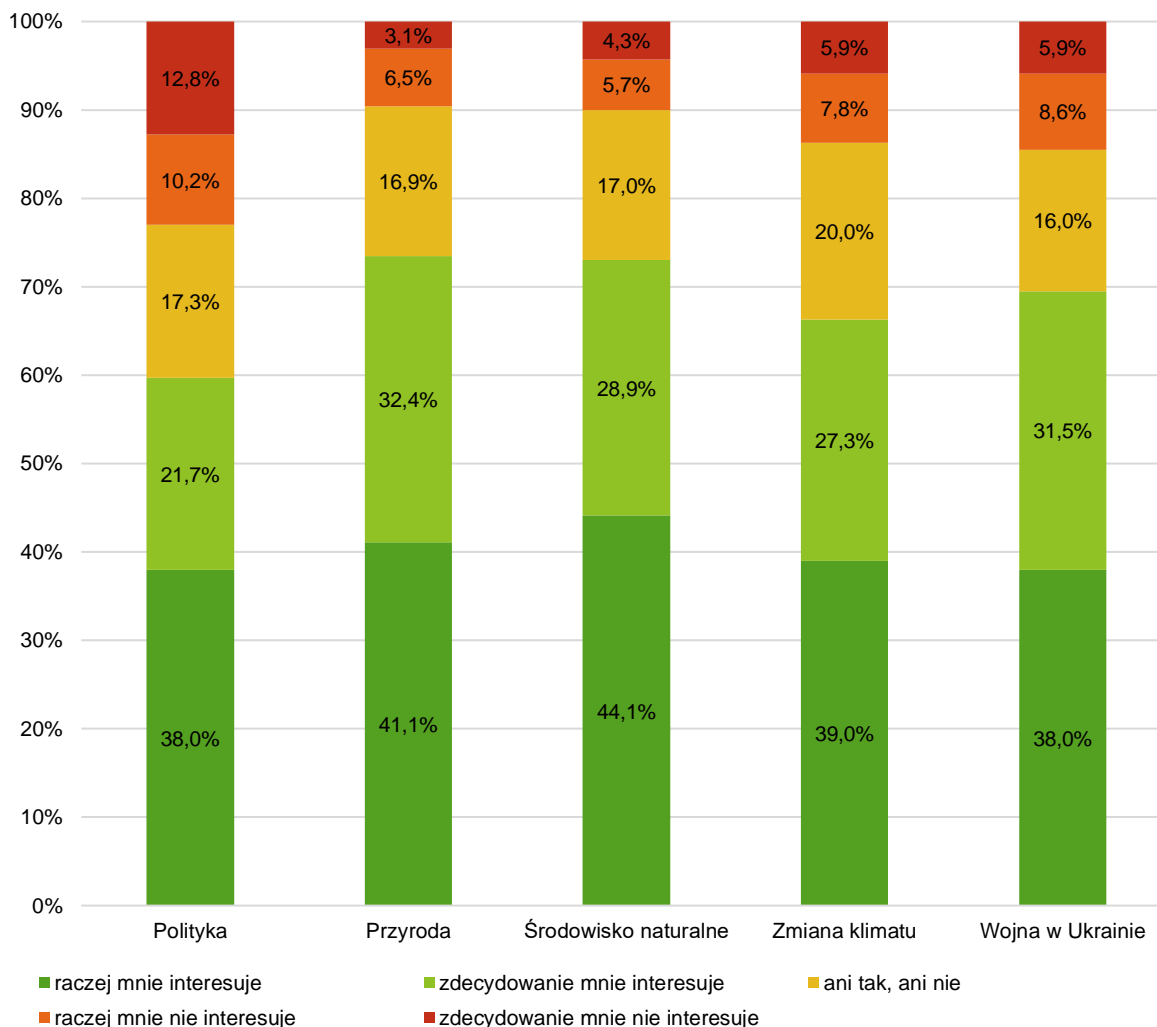
Źródło: opracowanie własne

Uczestnicy badania najczęściej deklarowali (17,9%), że dochód netto ich gospodarstwa domowego wynosi od 5901 zł do 7900 zł. W następnej kolejności był to dochód od 7901 zł do 9900 zł (14,5%) oraz od 4901 zł do 5900 zł (13,5%). Najrzadziej wskazywano na dochód do 1500 zł (1,7%) oraz 14901 zł i więcej (1,6%).

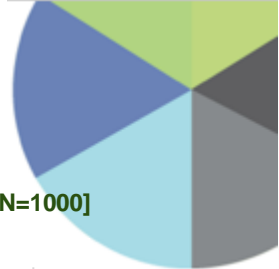
Analiza wyników przeprowadzonego badania

Wykres 15. Tematy, którymi zajmują się media (gazety, czasopisma, strony internetowe, audycje radiowe i telewizyjne), a które interesują respondentów [N=1000]

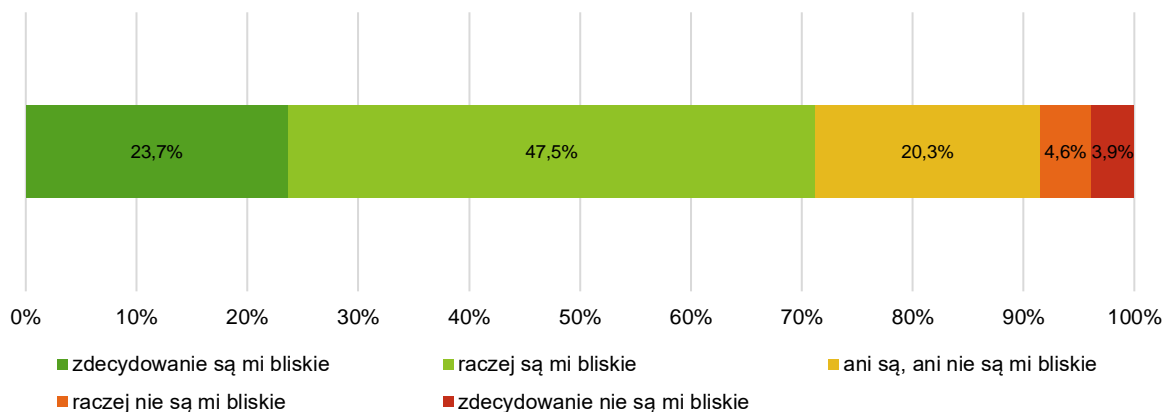

Źródło: opracowanie własne

Najczęściej interesującym tematem dla badanych jest przyroda (73,5% - suma odpowiedzi „zdecydowanie mniej interesuje” oraz „raczej mniej interesuje”) oraz środowisko naturalne (73,0% - suma odpowiedzi „zdecydowanie mniej interesuje” oraz „raczej mniej interesuje”). Natomiast najmniej ciekawym tematem okazała się polityka, którą interesuje się 69,7% osób (suma odpowiedzi „zdecydowanie mniej interesuje” oraz „raczej mniej interesuje”).

Wykres 16. Proszę określić jak bliskie Panu/i są idee ochrony przyrody i środowiska naturalnego? [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

Idee ochrony przyrody i środowiska naturalnego są bliskie 71,2% osobom (suma odpowiedzi „zdecydowanie są mi bliskie” oraz „raczej są mi bliskie”). Przeciwnie zdanie wyraziło 8,5% ankietowanych (suma odpowiedzi „zdecydowanie nie są mi bliskie” oraz „raczej nie są mi bliskie”).

Tabela 1. Często mówi się o tym, że jeżeli chcemy znacząco złagodzić zmiany klimatu, nasza gospodarka potrzebuje głębokich przemian i modernizacji. Ten plan jest znany jako Europejski Zielony Ład albo Green Deal. O jaką zmianę według Pana(i) będzie chodzić w ramach Europejskiego Zielonego Ładu? [N=1000]

	1	2	3	4	5	6	7	nie umiem ocenić	
małą	3,5%	2,1%	3,5%	10,8%	17,2%	16,6%	22,8%	23,5%	dużą
pospieszną	8,4%	3,2%	7,8%	13,6%	20,0%	13,9%	15,2%	17,9%	dobrze przygotowaną
potrzebną	20,9%	9,1%	8,5%	10,5%	11,6%	9,4%	17,2%	12,8%	zbędną
krótkowzroczną	9,7%	4,0%	10,5%	14,8%	15,4%	10,5%	18,1%	17,0%	przemysłaną
bezpieczną	14,1%	10,1%	10,1%	17,1%	11,7%	9,1%	13,8%	14,0%	niebezpieczną
dobrą	17,9%	10,5%	9,1%	12,0%	12,8%	9,2%	14,0%	14,5%	złą
nieszkodliwą	15,4%	9,1%	10,9%	15,2%	11,2%	8,1%	12,6%	17,5%	groźną

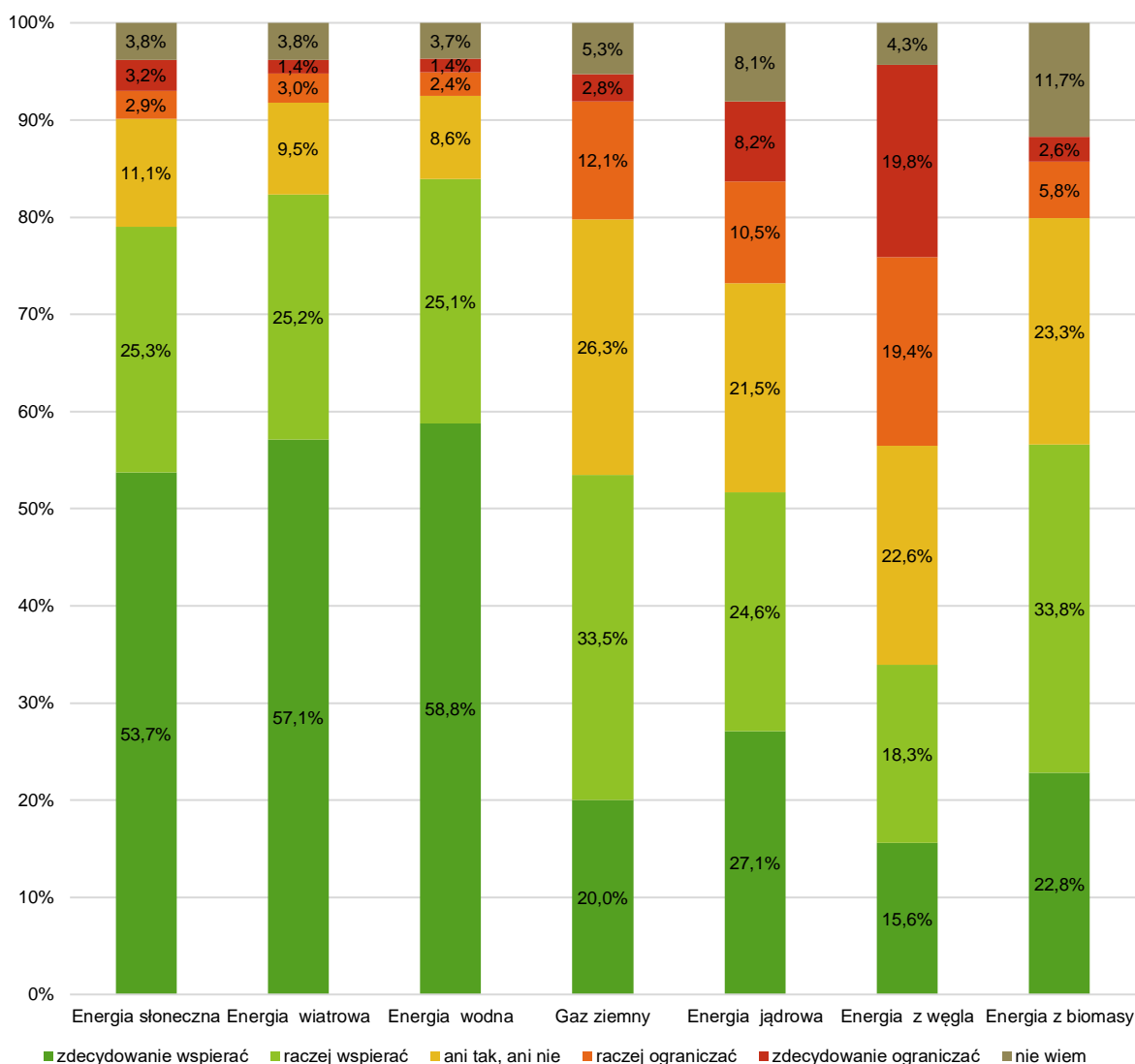
	1	2	3	4	5	6	7	nie umiem ocenić	
Słabą z punktu widzenia ochrony klimatu	7,8%	7,5%	6,6%	15,2%	17,3%	11,8%	16,6%	17,2%	mocną z punktu widzenia ochrony klimatu

Źródło: opracowanie własne

Europejski Zielony Ład najczęściej kojarzony jest z dużą (39,4% - suma wskazań odpowiedzi 6 i 7) oraz dobrze przygotowaną zmianą (29,1% - suma wskazań odpowiedzi 6 i 7). Wyniki przeprowadzonego badania wskazują także, że wśród mieszkańców województwa śląskiego funkcjonują niemal w takim samym stopniu pozytywne, jak i negatywne skojarzenia z Europejskim Zielonym Ładem. Niemal co trzeci ankietowany (30,0% - suma wskazań odpowiedzi 1 i 2) ocenił, że jest to potrzebna zmiana, jednocześnie aż 26,6% osób (suma wskazań odpowiedzi 6 i 7) uważa taką zmianę za zbędną. Spośród respondentów 28,4% (suma wskazań odpowiedzi 1 i 2) uznało, że jest to dobra zmiana, przy czym 23,2% jest przeciwnego zdania (suma wskazań odpowiedzi 6 i 7). Co piąty badany wskazał, że Europejski Zielony Ład jest zmianą groźną (20,7% - suma wskazań odpowiedzi 6 i 7), a niemal co czwarty, że nieszkodliwą (24,5% - suma wskazań odpowiedzi 1 i 2). Co więcej, 22,9% ankietowanych (suma wskazań odpowiedzi 6 i 7) uważa, że jest to zmiana niebezpieczna, a za bezpieczną uznało ją jedynie 1,3% osób więcej (24,2% - suma wskazań odpowiedzi 1 i 2). W przypadku opisanych wskazań różnica procentowa między pozytywnym a negatywnym skojarzeniem nie przekroczyła 5,2%.

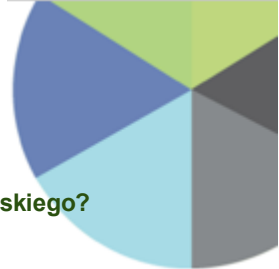

Wykres 17. Czy według Pana(i) w kolejnych latach w Polsce powinno się wspierać albo ograniczać wymienione źródła energii elektrycznej i ciepła? [N=1000]

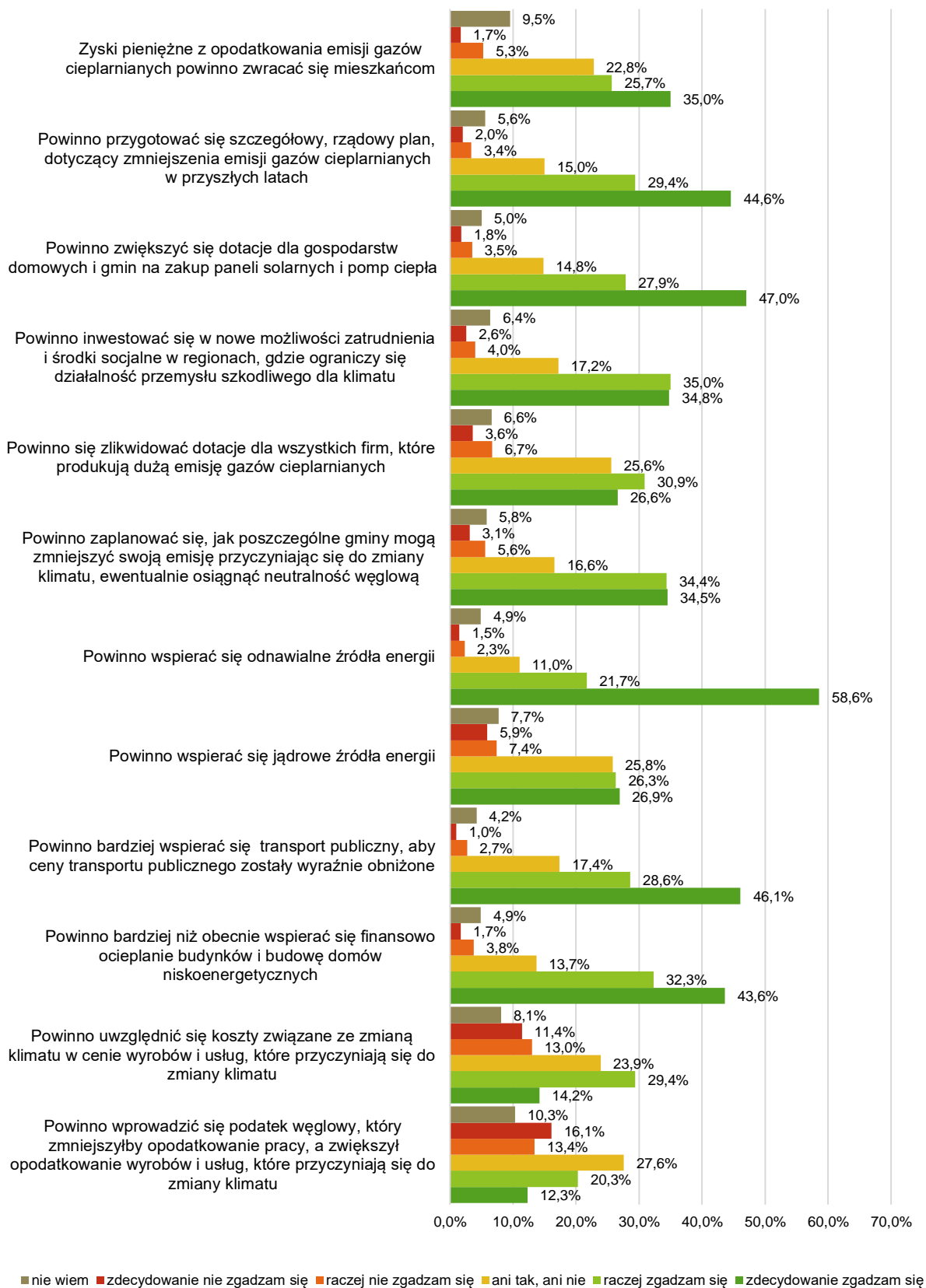

Źródło: opracowanie własne

Uczestnicy badania ocenili, że w kolejnych latach w Polsce powinno się wspierać przede wszystkim takie źródła energii elektrycznej i ciepła jak: energia wodna (83,9% - suma odpowiedzi „zdecydowanie wspierać” oraz „raczej wspierać”), energia wiatrowa (82,3% - suma odpowiedzi „zdecydowanie wspierać” oraz „raczej wspierać”) oraz energia słoneczna (79,0% - suma odpowiedzi „zdecydowanie wspierać” oraz „raczej wspierać”). Według 39,2% osób (suma odpowiedzi „zdecydowanie ograniczać” oraz „raczej ograniczać”) źródłem, które należy ograniczać jest węgiel.

Wykres 18. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) albo nie zgadza z następującymi krokami państwa polskiego? [N=1000]

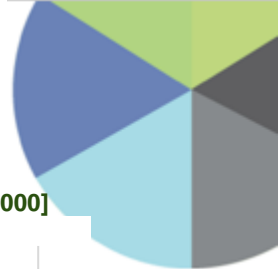

Źródło: opracowanie własne

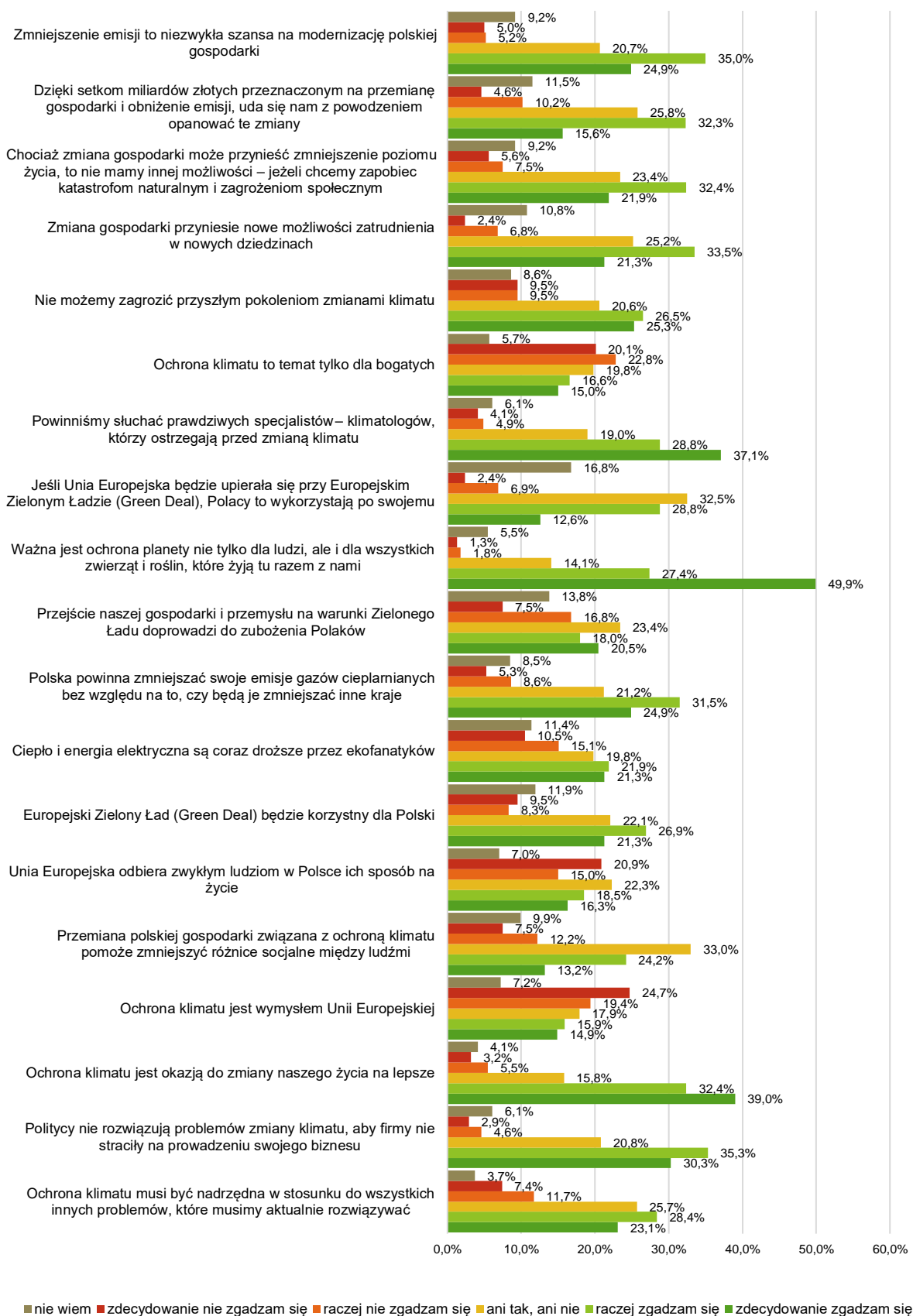

Badani najczęściej zgadzali się z następującymi krokami państwa polskiego: „Powinno wspierać się odnawialne źródła energii” (80,3% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”), „Powinno bardziej niż obecnie wspierać się finansowo ocieplanie budynków i budowę domów niskoenergetycznych” (75,9% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”), a także „Powinno zwiększyć się dotacje dla gospodarstw domowych i gmin na zakup paneli solarnych i pomp ciepła” (74,9% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”).

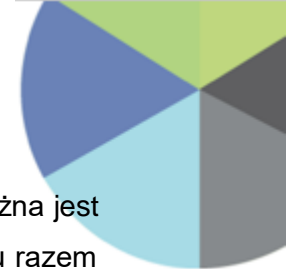
Natomiast najrzadziej zgadzano się ze stwierdzeniami: „Powinno wprowadzić się podatek węglowy, który zmniejszyłby opodatkowanie pracy, a zwiększył opodatkowanie wyrobów i usług, które przyczyniają się do zmiany klimatu” (29,5% - suma odpowiedzi „zdecydowanie nie zgadzam się” oraz „raczej nie zgadzam się”) oraz „Powinno uwzględnić się koszty związane ze zmianą klimatu w cenie wyrobów i usług, które przyczyniają się do zmiany klimatu” (24,4% - suma odpowiedzi „zdecydowanie nie zgadzam się” oraz „raczej nie zgadzam się”).

Wykres 19. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z poniższymi sformułowaniami? [N=1000]

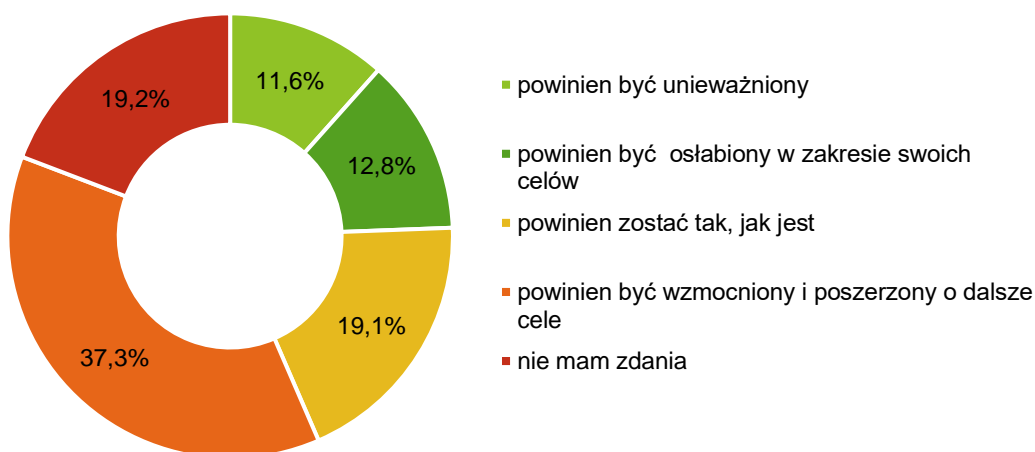
Źródło: opracowanie własne

Uczestnicy w największym stopniu zgadzali się z następującymi stwierdzeniami: „Ważna jest ochrona planety nie tylko dla ludzi, ale i dla wszystkich zwierząt i roślin, które żyją tu razem z nami” (77,3% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”), „Ochrona klimatu jest okazją do zmiany naszego życia na lepsze” (71,4% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”) oraz „Powinniśmy słuchać prawdziwych specjalistów – klimatologów, którzy ostrzegają przed zmianą klimatu” (65,9% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”).

W najmniejszym stopniu zgadzano się ze stwierdzeniami: „Ochrona klimatu jest wymysłem Unii Europejskiej” (44,1% - suma odpowiedzi „zdecydowanie nie zgadzam się” oraz „raczej nie zgadzam się”), a także „Ochrona klimatu to temat tylko dla bogatych” (42,9% - suma odpowiedzi „zdecydowanie nie zgadzam się” oraz „raczej nie zgadzam się”).

Wykres 20. Co sądzi Pan(i) o przyszłości Europejskiego Zielonego Ładu/Green Deal? [N=1000]

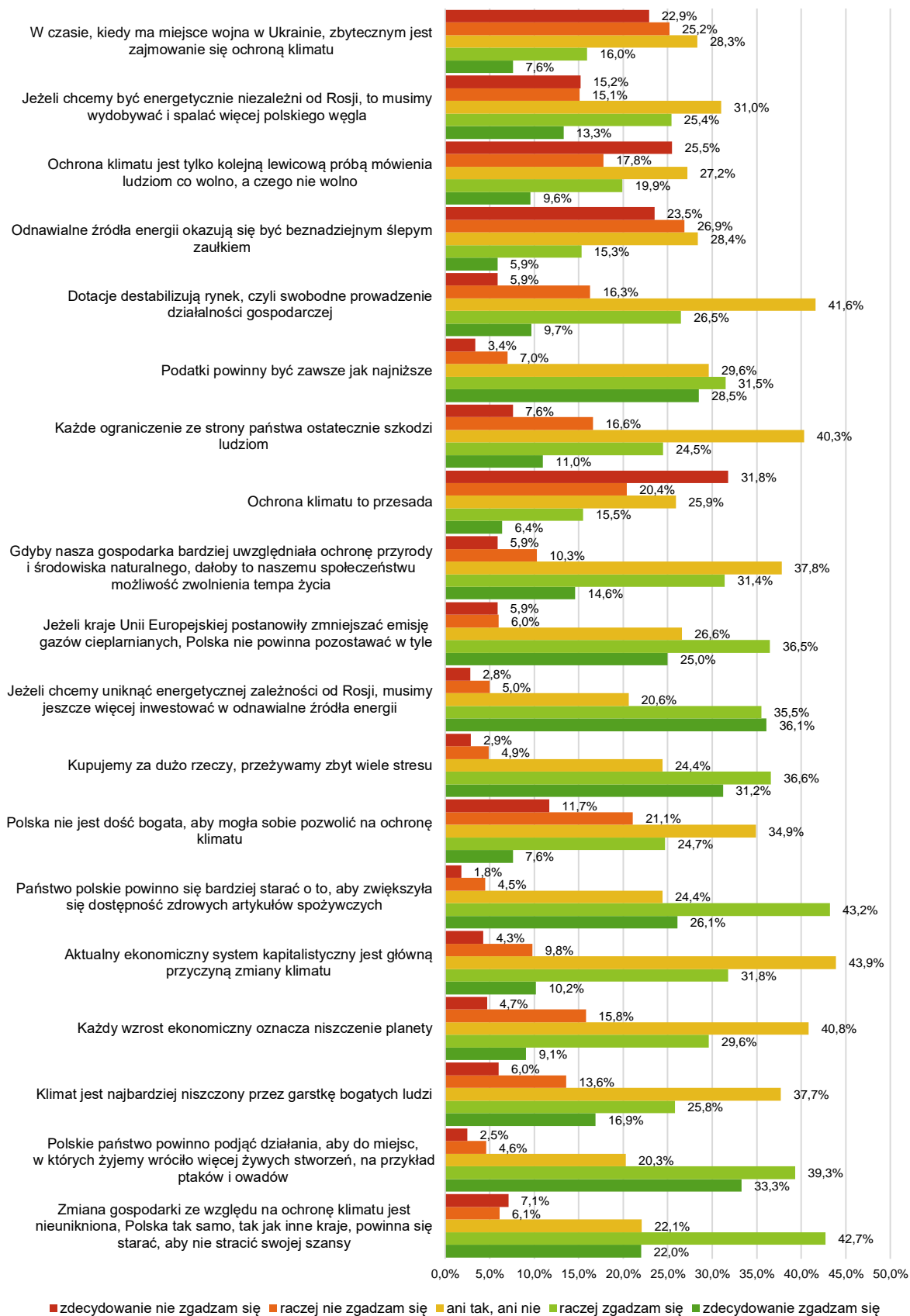

Źródło: opracowanie własne

Według 37,3% badanych Europejski Zielony Ład powinien być wzmocniony i poszerzony o dalsze cele. Niemal co piąta osoba (19,1%) uznała, że powinien zostać taki, jaki jest. Natomiast 12,8% respondentów uważa, że powinien być osłabiony w zakresie swoich celów, a 11,6% wskazało, że powinien być unieważniony.

Wykres 21. Czy zgadza się Pan(i) lub nie zgadza się z następującymi opiniami? [N=1000]

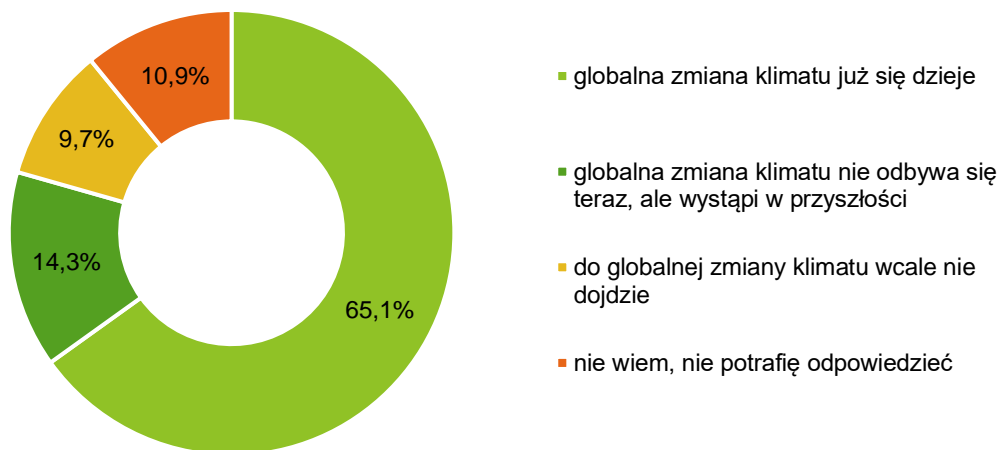
Źródło: opracowanie własne

Respondenci najczęściej zgadzali się z następującymi opiniami: „Polskie państwo powinno podjąć działania, aby do miejsc, w których żyjemy wróciło więcej żywych stworzeń, na przykład ptaków i owadów” (72,6% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”), „Jeżeli chcemy uniknąć energetycznej zależności od Rosji, musimy jeszcze więcej inwestować w odnawialne źródła energii” (71,6% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”), a także „Państwo polskie powinno się bardziej starać o to, aby zwiększyła się dostępność zdrowych artykułów spożywczych” (69,3% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”).

Najrzadziej zgadzano się z opiniami: „Ochrona klimatu to przesada” (52,2% - suma odpowiedzi „zdecydowanie nie zgadzam się” oraz „raczej nie zgadzam się”) oraz „Odnawialne źródła energii okazują się być beznadziejnym ślepym zaułkiem” (50,4% - suma odpowiedzi „zdecydowanie nie zgadzam się” oraz „raczej nie zgadzam się”).

Wykres 22. Które z następujących twierdzeń o globalnej zmianie klimatu są Panu(i) najbliższe? [N=1000]

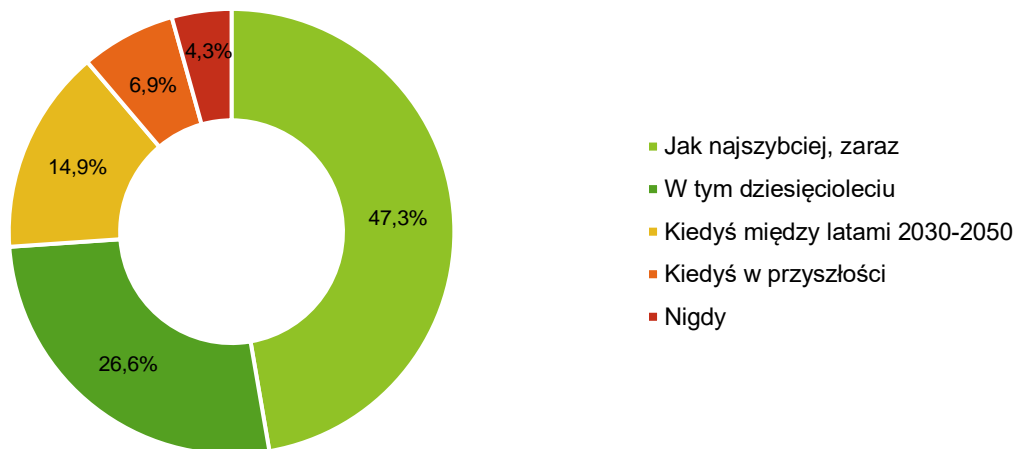

Źródło: opracowanie własne

Najbliższe badanym stwierdzenie dotyczące globalnej zmiany klimatu to: „globalna zmiana klimatu już się dzieje”, wskazało na nie aż 65,1% osób.

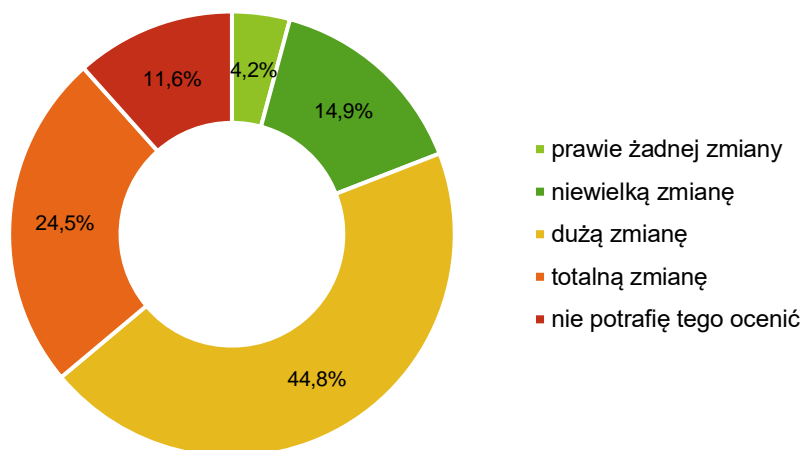
Wykres 23. W jakim horyzoncie czasowym według Pana(i) trzeba rozwiązać problemy zmiany klimatycznej? [N=901]

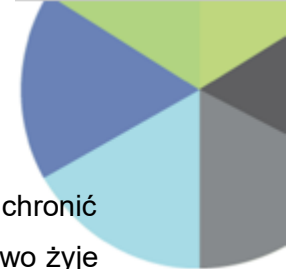
Źródło: opracowanie własne

Respondenci uważają, że problemy zmiany klimatycznej należy rozwiązać jak najszybciej, takiej odpowiedzi udzieliło 47,3% z nich. Natomiast co czwarta osoba uważa, że powinno to być w tym dziesięcioleciu (26,6%).

Wykres 24. Gdyby ludzkość zdecydowała się dokładnie chronić klimat, to jaką Pana(i) zdaniem, zmianę należałoby wykonać z punktu widzenia tego, jak społeczeństwo żyje i funkcjonuje? [N=1000]

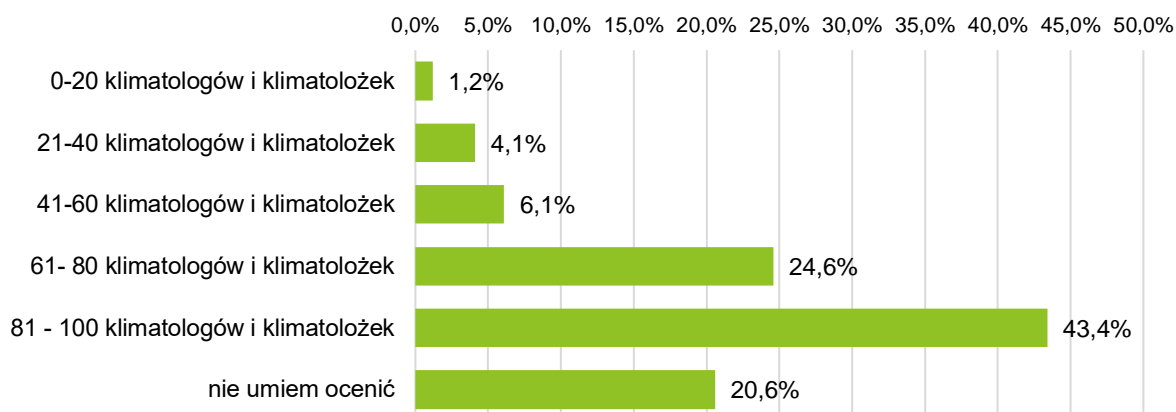

Źródło: opracowanie własne

Uczestnicy badania (44,8%) ocenili, że gdyby ludzkość zdecydowała się dokładnie chronić klimat, to należałoby wykonać **dużą zmianę** z punktu widzenia tego, jak społeczeństwo żyje i funkcjonuje. Natomiast co czwarty badany (24,5%) uznał, że byłaby to zmiana totalna.

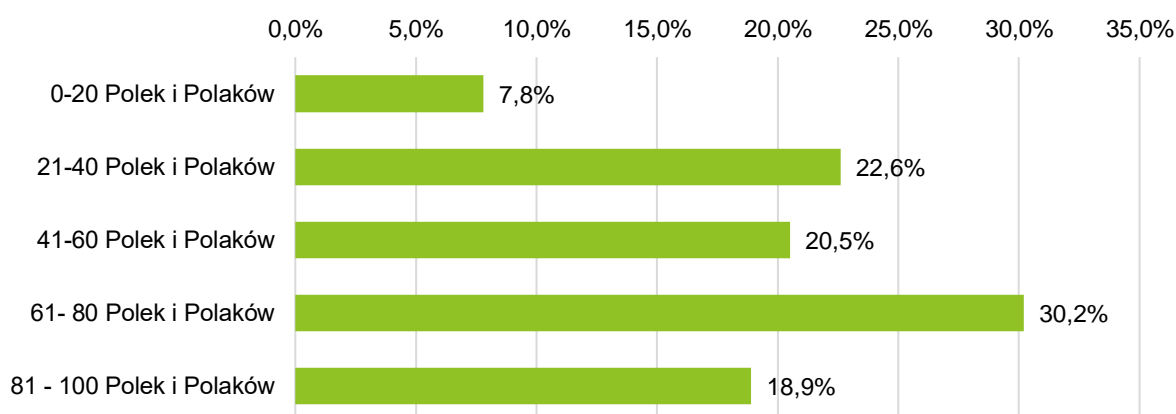
Wykres 25. Ile ze stu przypadkowo wybranych klimatologów i klimatolożek, zgodnie z Pana(i) przewidywaniem, uważa, że dochodzi do zmiany klimatycznej spowodowanej przez człowieka? [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

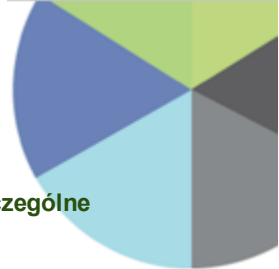
Badani uznali, że ze 100 przypadkowo wybranych klimatologów i klimatolożek od 81 do 100 z nich (43,4%) uważa, że dochodzi do zmiany klimatycznej spowodowanej przez człowieka.

Wykres 26. Ile ze stu przypadkowo spotkanych Polek i Polaków, zgodnie z Pana(i) przewidywaniem, uważa zmiany klimatu w Polsce za poważny problem? [N=1000]

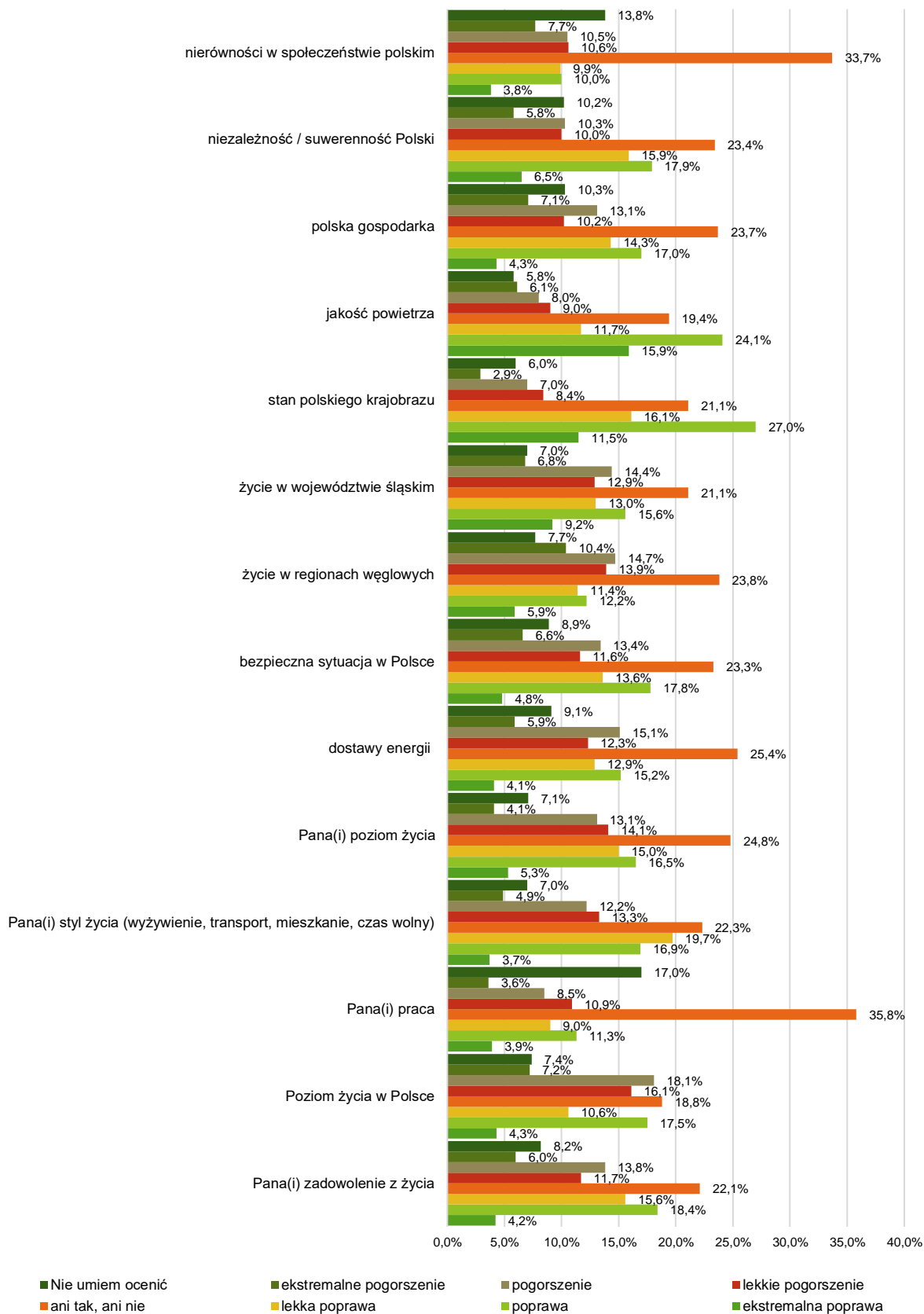

Źródło: opracowanie własne

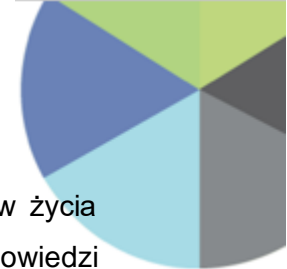
Uczestnicy badania odpowiedzieli najczęściej (30,2%), że spośród 100 przypadkowo spotkanych Polek i Polaków od 61 do 80 z nich uważa, że zmiany klimatu w Polsce to poważny problem.

Wykres 27. Jaki wpływ będzie mieć Pana(i) zdaniem Europejski Zielony Ład / Green Deal na poszczególne obszary Pana(i) życia i na polskie społeczeństwo? [N=1000]

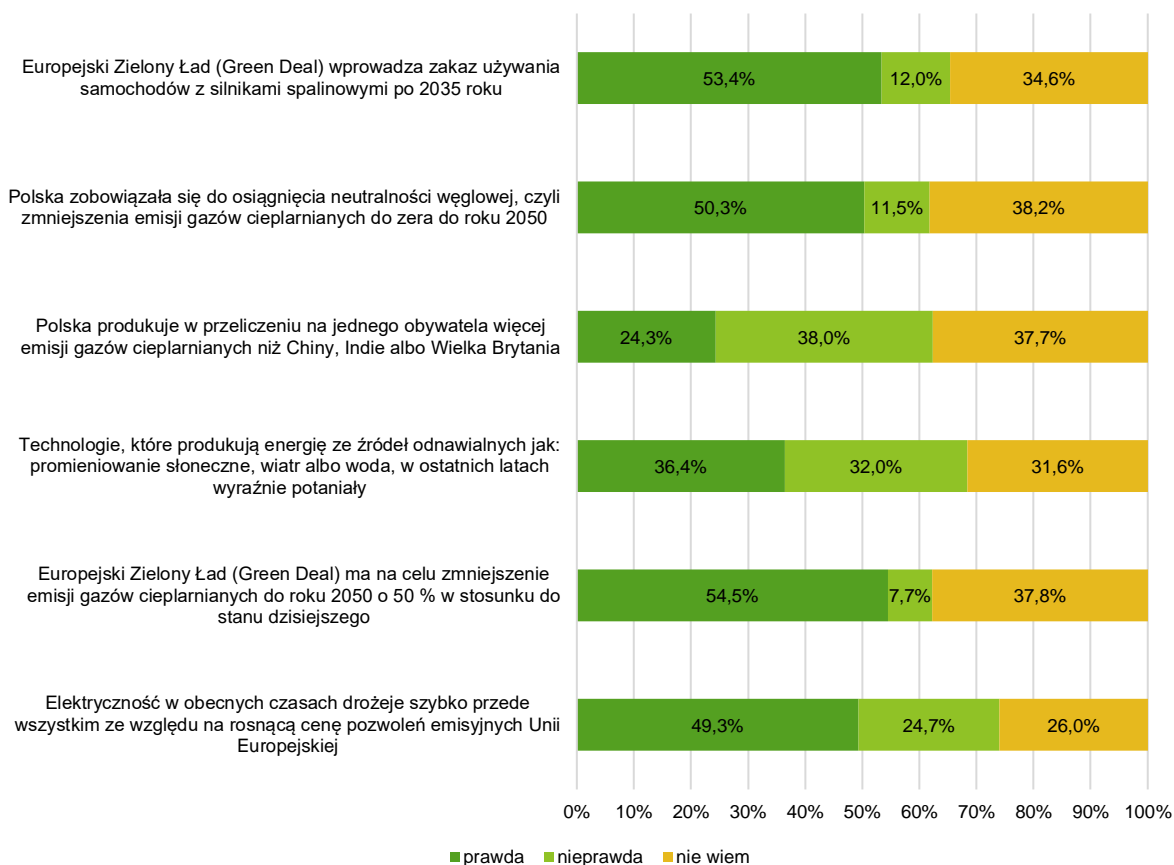
Źródło: opracowanie własne

Oceniono, że Europejski Zielony Ład wpłynie na poprawę następujących obszarów życia badanych oraz polskiego społeczeństwa: stan polskiego krajobrazu (54,6% - suma odpowiedzi „ekstremalna poprawa”, „poprawa” oraz „lekka poprawa”) oraz jakość powietrza (51,7% - suma odpowiedzi „ekstremalna poprawa”, „poprawa” oraz „lekka poprawa”).

Natomiast pogorszeniu mogą ulec następujące obszary: poziom życia w Polsce (41,4% - suma odpowiedzi „ekstremalne pogorszenie”, „pogorszenie” oraz „lekkie pogorszenie”), a także życie w regionach węglowych (39,0% - suma odpowiedzi „ekstremalne pogorszenie”, „pogorszenie” oraz „lekkie pogorszenie”).

Wykres 28. Które stwierdzenia Pana(i) zdaniem są prawdziwe? [N=1000]

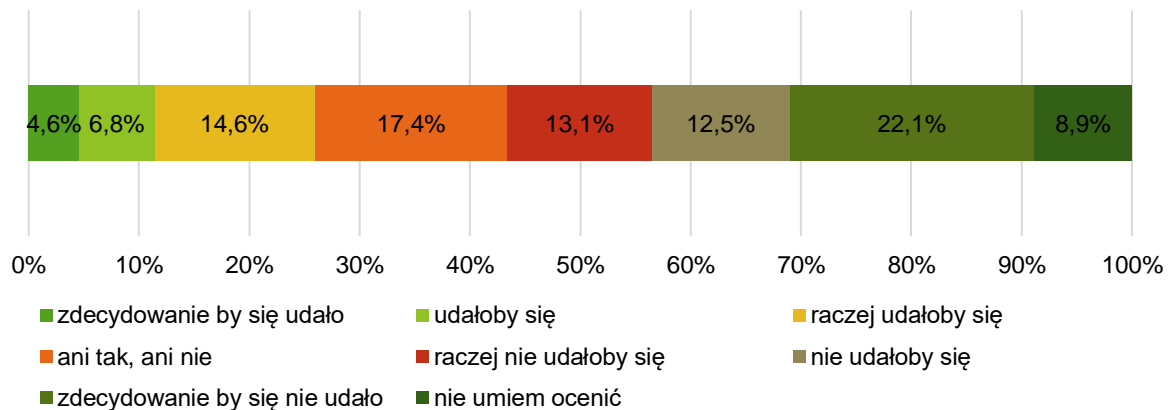
Źródło: opracowanie własne

Ponad połowa osób uznała następujące stwierdzenia za prawdziwe: „Europejski Zielony Ład (Green Deal) ma na celu zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do roku 2050 o 50% w stosunku do stanu dzisiejszego” (54,5%), „Europejski Zielony Ład (Green Deal) wprowadza zakaz używania samochodów z silnikami spalinowymi po 2035 roku” (53,4%) oraz „Polska

zobowiązała się do osiągnięcia neutralności węglowej, czyli zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych do zera do roku 2050” (50,3%).

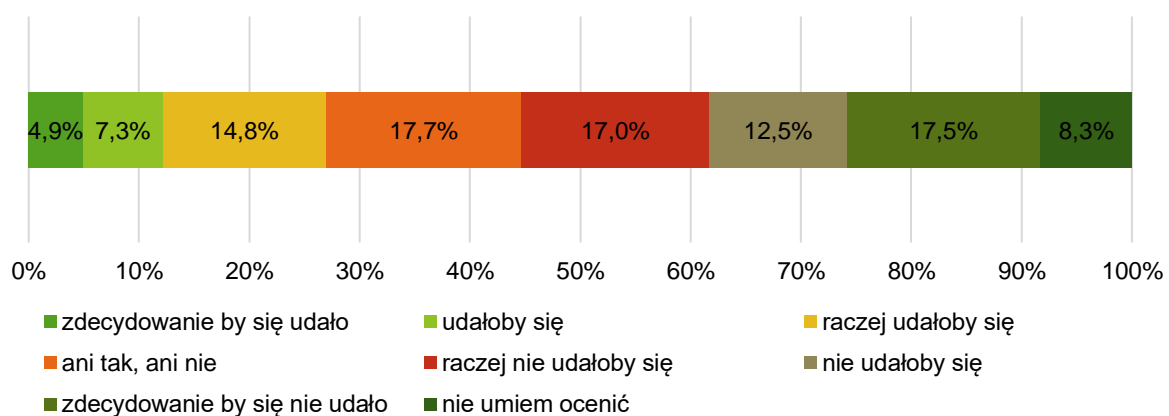
Wykres 29. Proszę wyobrazić sobie, że przestaliśmy zajmować się jakąkolwiek zmianą klimatu. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się nam lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

Badani najczęściej wskazywali (47,7% - suma odpowiedzi „zdecydowanie by się nie udało”, „nie udałoby się” oraz „raczej nie udałoby się”), że gdybyśmy przestali zajmować się jakąkolwiek zmianą klimatu, to w ten sposób **nie udałoby się** dostatecznie złagodzić groźby klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna. Przeciwnego zdania było 26,0% osób (suma odpowiedzi „zdecydowanie by się udało”, „udałoby się” oraz „raczej udałoby się”).

Wykres 30. Proszę wyobrazić sobie, że politycy przestali w jakikolwiek sposób zajmować się zmianą klimatu. Wszystko zależałoby od dobrowolnych decyzji firm i gospodarstw domowych, które będą chciały zachowywać się odpowiedzialnie, na przykład zmniejszać swoją emisję i oszczędzać energię, ograniczać swoje odpady, mięso w jadłospisie i podróże samochodem albo samolotem, albo kupować od firm przyjaznych środowisku. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się nam lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000]

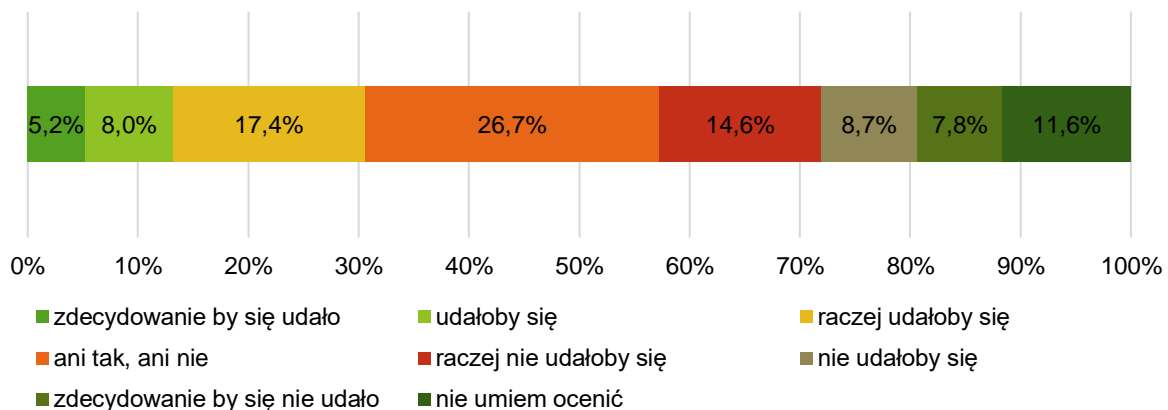

Źródło: opracowanie własne

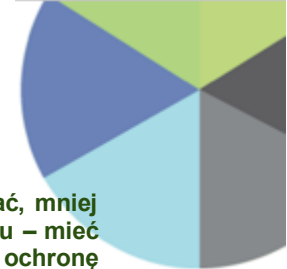
Uczestnicy badania uznawali najczęściej (47,0% - suma odpowiedzi „zdecydowanie by się nie udało”, „nie udałoby się” oraz „raczej nie udałoby się”), że gdyby politycy przestali w jakikolwiek sposób zajmować się zmianą klimatu, wszystko zależałoby od dobrowolnych decyzji firm i gospodarstw domowych, które będą chciały zachowywać się odpowiedzialnie, na przykład zmniejszać swoją emisję i oszczędzać energię, ograniczać swoje odpady, mięso w jadłospisie i podróże samochodem albo samolotem, albo kupować od firm przyjaznych środowisku, to **nie udałoby** się dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna. Przeciwną opinię wyraziło 27,0% osób (suma odpowiedzi „zdecydowanie by się udało”, „udałoby się” oraz „raczej udałoby się”).

Wykres 31. Proszę wyobrazić sobie, że w ochronie klimatu wszystko postawiliśmy na rozwój nowych technologii i odmówilibyśmy jakiegokolwiek obniżenia poziomu życia społeczeństwa i zmiany jego funkcjonowania. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się nam lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000]

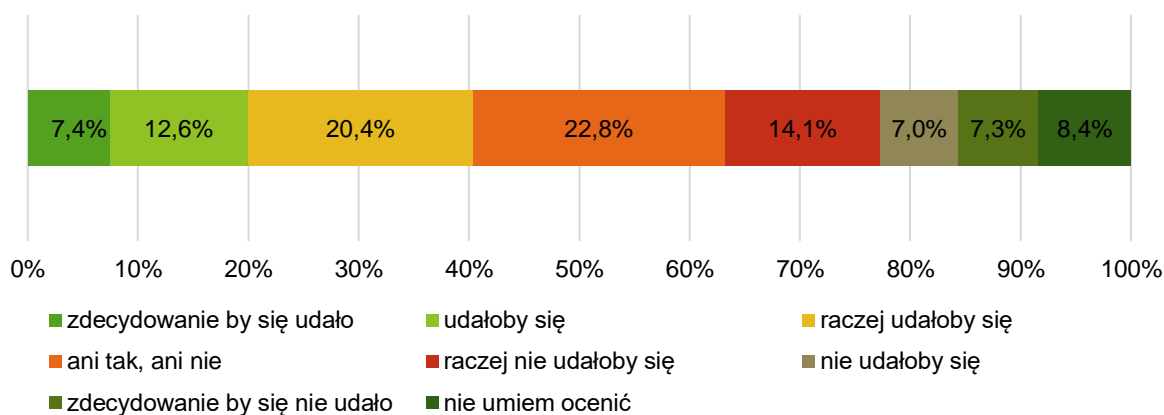

Źródło: opracowanie własne

Prawie co trzeci badany (31,1% - suma odpowiedzi „zdecydowanie by się nie udało”, „nie udałoby się” oraz „raczej nie udałoby się”) uważa, że gdybyśmy w ochronie klimatu wszystko postawili na rozwój nowych technologii i odmówilibyśmy jakiegokolwiek obniżenia poziomu życia społeczeństwa i zmiany jego funkcjonowania, to **nie udałoby** się dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna. Natomiast 30,6% osób (suma odpowiedzi „zdecydowanie by się udało”, „udałoby się” oraz „raczej udałoby się”) wskazało, że taka zmiana byłaby możliwa.

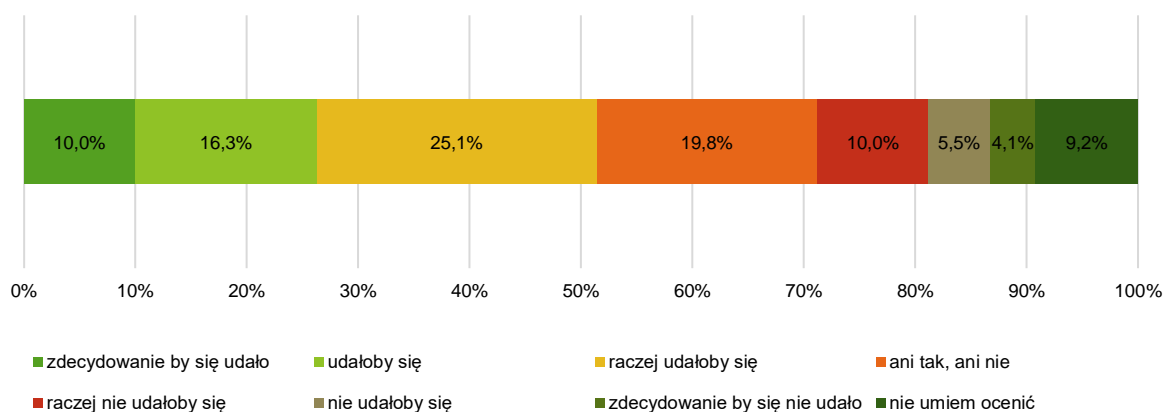
Wykres 32. Proszę wyobrazić sobie, że zdecydowaliśmy się jako społeczeństwo mniej pracować, mniej produkować i mniej kupować, a zamiast tego będziemy dążyć do większego zadowolenia w życiu – mieć więcej wolnego czasu, kłaść większy nacisk na wzajemną solidarność, kulturę, kształcenie i ochronę przyrody. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się nam lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000]

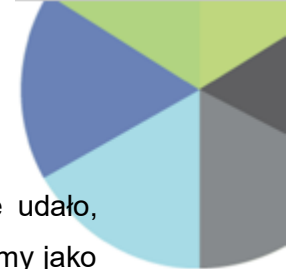
Źródło: opracowanie własne

Badani uważają najczęściej (40,4% - suma odpowiedzi „zdecydowanie by się udało”, „udałoby się” oraz „raczej udałoby się”), że gdybyśmy zdecydowali się jako społeczeństwo mniej pracować, mniej produkować i mniej kupować, a zamiast tego dążyć do większego zadowolenia w życiu – mieć więcej wolnego czasu, kłaść większy nacisk na wzajemną solidarność, kulturę, kształcenie i ochronę przyrody, to **udałoby się** dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna. Negatywną opinię w tym zakresie wyraziło 28,4% ankietowanych (suma odpowiedzi „zdecydowanie by się nie udało”, „nie udałoby się” oraz „raczej nie udałoby się”).

Wykres 33. Proszę wyobrazić sobie, że zdecydowaliśmy, że będziemy jako społeczeństwo inwestować tylko w projekty przyjazne dla klimatu, że wielkimi inwestycjami wspieramy rozwój nowych technologii, że promujemy decyzje, które będą właściwe dla klimatu. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się nam lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000]

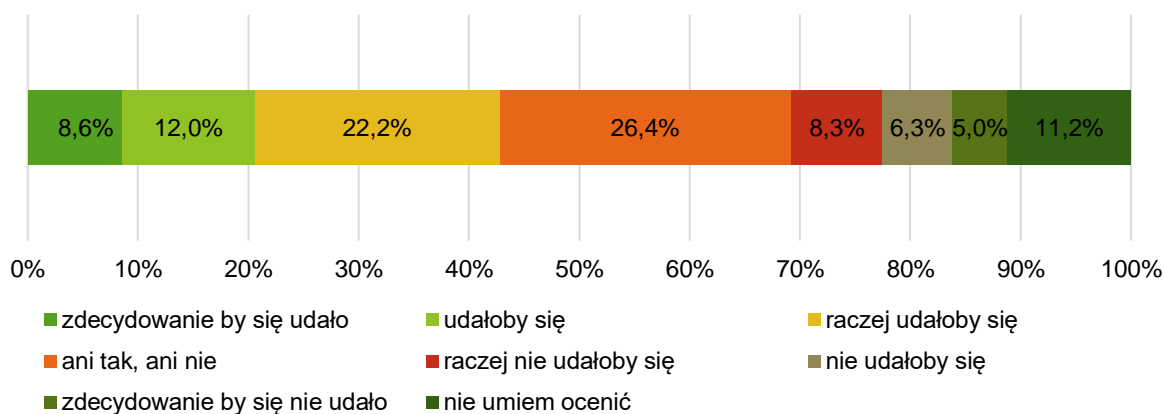

Źródło: opracowanie własne

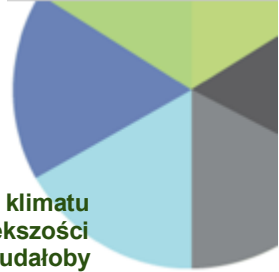
Nieco ponad połowa badanych (51,4% - suma odpowiedzi „zdecydowanie by się udało”, „udałoby się” oraz „raczej udałoby się”) uważa, że gdybyśmy zdecydowali, że będziemy jako społeczeństwo inwestować tylko w projekty przyjazne dla klimatu, że wielkimi inwestycjami wspieramy rozwój nowych technologii, że promujemy decyzje, które będą właściwe dla klimatu, to **udałoby się** dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna. Natomiast co piąta osoba (19,6% - suma odpowiedzi „zdecydowanie by się nie udało”, „nie udałoby się” oraz „raczej nie udałoby się”) wskazała, że nie byłoby to możliwe.

Wykres 34. Proszę wyobrazić sobie, że zdecydowaliśmy, że względu na wojnę na Ukrainie, by przestać kupować gaz i ropę z Rosji. Wzmocnilibyśmy swoją samowystarczalność energetyczną opartą na źródłach krajowych: w następnych latach wydobywalibyśmy i spalali więcej polskiego węgla, inwestowalibyśmy w budowę elektrowni jądrowych, finansowaliśmy oszczędności i budowę źródeł odnawialnych. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się nam lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000]

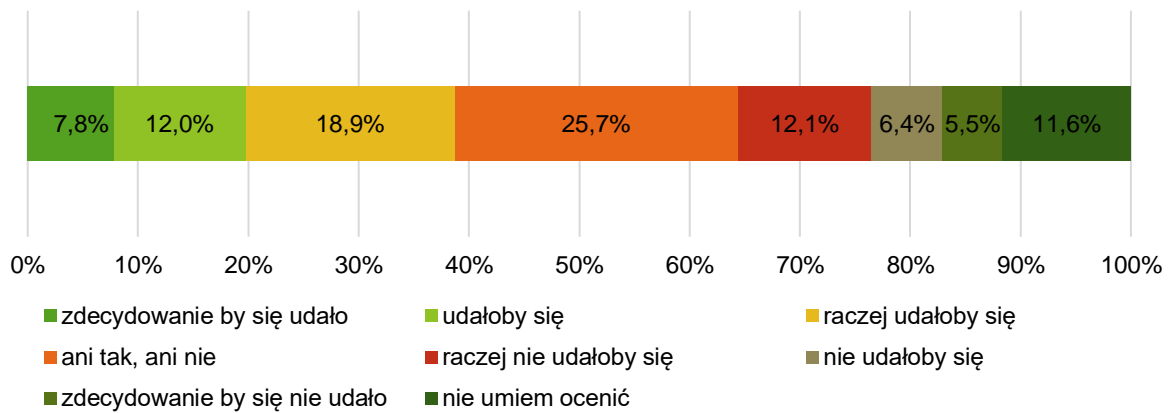

Źródło: opracowanie własne

Uczestnicy badania najczęściej wskazywali (42,8% - suma odpowiedzi „zdecydowanie by się udało”, „udałoby się” oraz „raczej udałoby się”), że gdybyśmy zdecydowali się, że względu na wojnę na Ukrainie, by przestać kupować gaz i ropę z Rosji, wzmocnilibyśmy swoją samowystarczalność energetyczną opartą na źródłach krajowych: w następnych latach wydobywalibyśmy i spalali więcej polskiego węgla, inwestowalibyśmy w budowę elektrowni jądrowych, finansowaliśmy oszczędności i budowę źródeł odnawialnych, to **udałoby się** dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna. Przeciwnego zdania był niemal co piąty badany (19,6% - suma odpowiedzi „zdecydowanie by się nie udało”, „nie udałoby się” oraz „raczej nie udałoby się”).

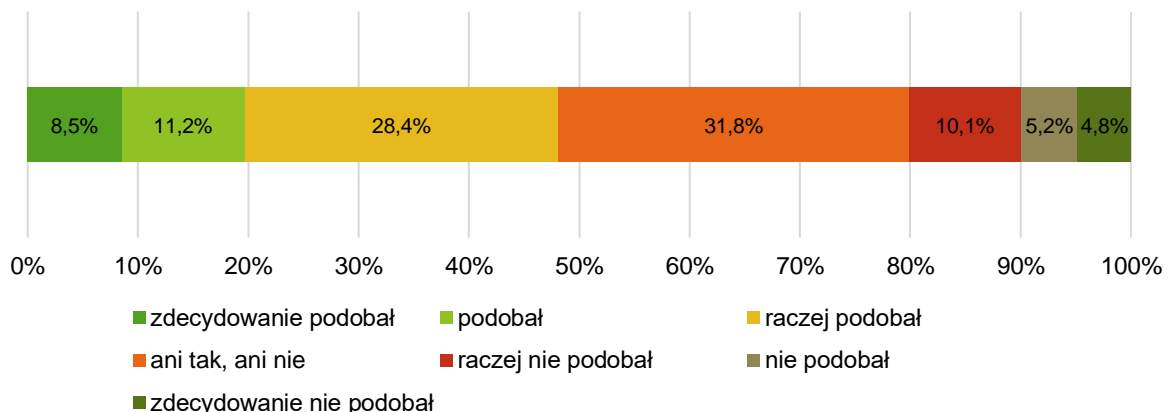
Wykres 35. Proszę wyobrazić sobie, że zdecydowaliśmy, że wszystkie środki na ochronę klimatu i modernizację naszej gospodarki zapewniłoby państwo, a koszty pokryłoby państwo i firmy. Większości zwykłych ludzi i ich stylu życia te zmiany wcale by nie dotknęły. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

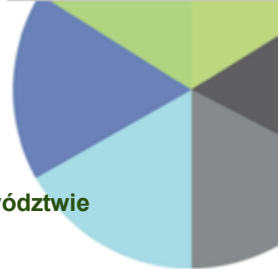
Ankietowani wskazywali głównie (38,7% - suma odpowiedzi „zdecydowanie by się udało, „udałoby się” oraz „raczej udałoby się”), że gdybyśmy zdecydowali, że wszystkie środki na ochronę klimatu i modernizację naszej gospodarki zapewniłoby państwo, a koszty pokryłoby państwo i firmy, to **udałoby się** dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna. Przeciwnego zdania było 24,0% osób (suma odpowiedzi „zdecydowanie by się nie udało, „nie udałoby się” oraz „raczej nie udałoby się”).

Wykres 36. A czy Panu(i) podobałby się taki kierunek w Polsce? [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

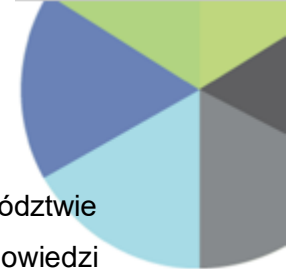
Co więcej, 48,1% badanych (suma odpowiedzi :zdecydowanie podobał”, „podobał” oraz „raczej podobał”) spodobał się taki kierunek działań, w którym państwo wykląda środki finansowe na ochronę klimatu.

Wykres 37. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) albo nie zgadza z następującymi działaniami w województwie śląskim? [N=1000]

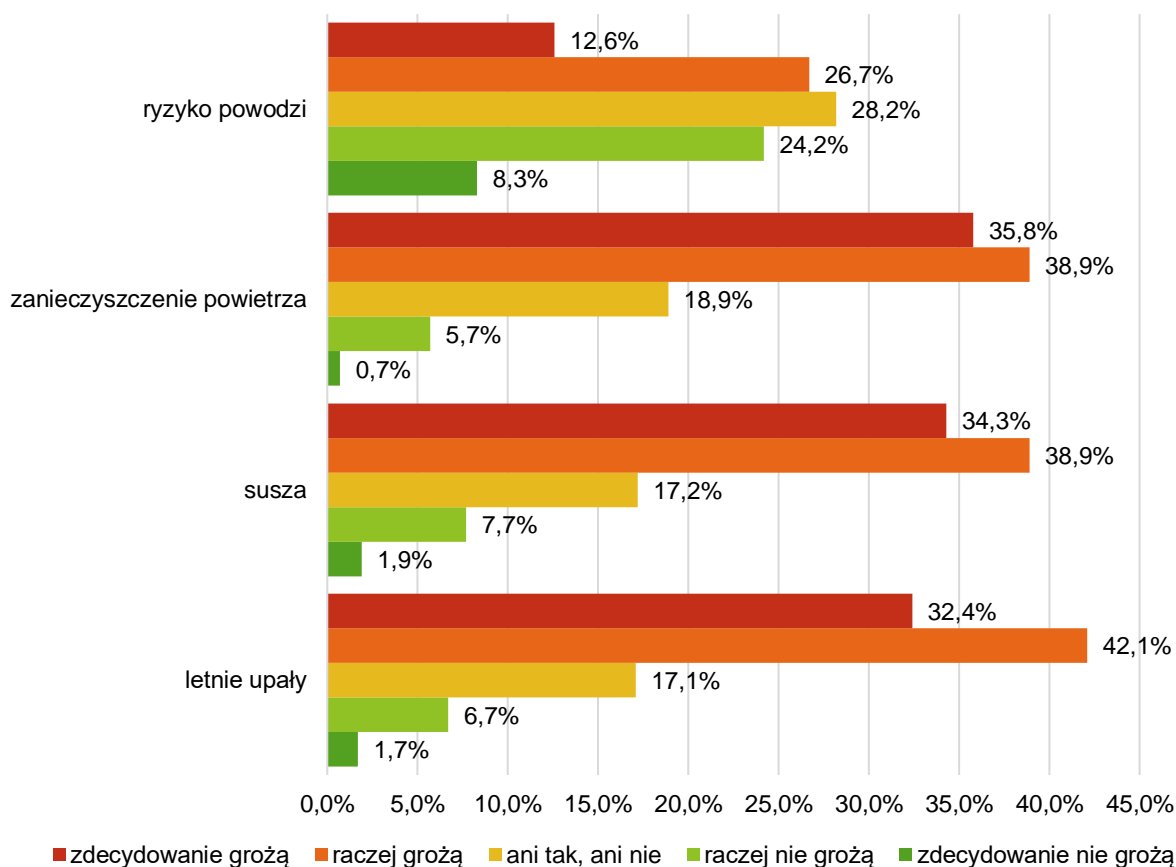
Źródło: opracowanie własne

Uczestnicy badania najczęściej zgadzali się z następującymi działaniami w województwie śląskim: „Nasadzanie w miastach większej ilości drzew” (82,1% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”), „Zmianie przestrzeni publicznej, aby miała więcej zieleni i zatrzymywała wodę” (80,5% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”), a także „Sadzenie alei” (79,9% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”).

Należy wskazać, że wszystkie badane działania spotkały się z pozytywnym odbiorem respondentów, którzy zgadzali się co do ich słuszności oraz konieczności wdrażania.

Wykres 38. Czy przypuszcza Pan(i), że w przyszłych latach w Pana(i) miejscu zamieszkania grożą lub nie grożą następujące zdarzenia? [N=1000]

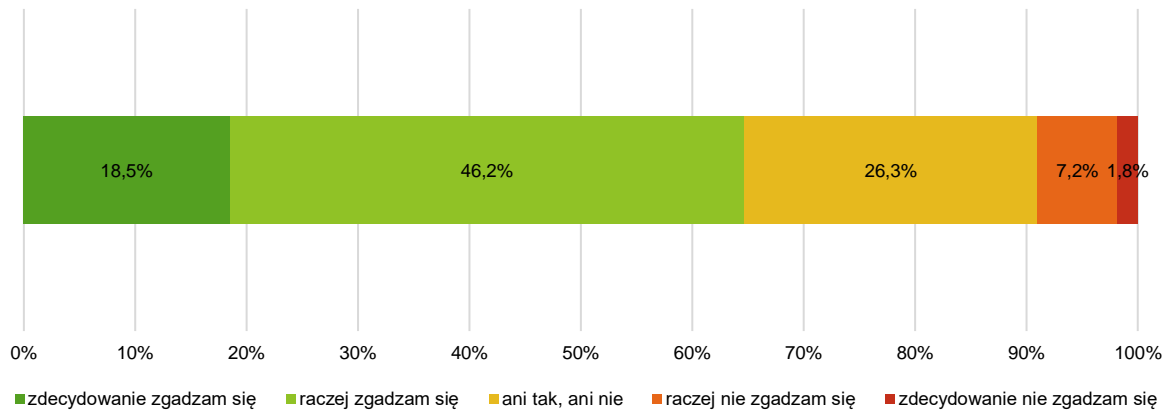

Źródło: opracowanie własne

Mieszkańcy województwa śląskiego uważają, że w ich miejscu zamieszkania grozi przede wszystkim zanieczyszczenie powietrza (74,7% - suma odpowiedzi „raczej grożą” oraz „zdecydowanie grożą”) oraz letnie upały (74,5% - suma odpowiedzi „raczej grożą” oraz „zdecydowanie grożą”).

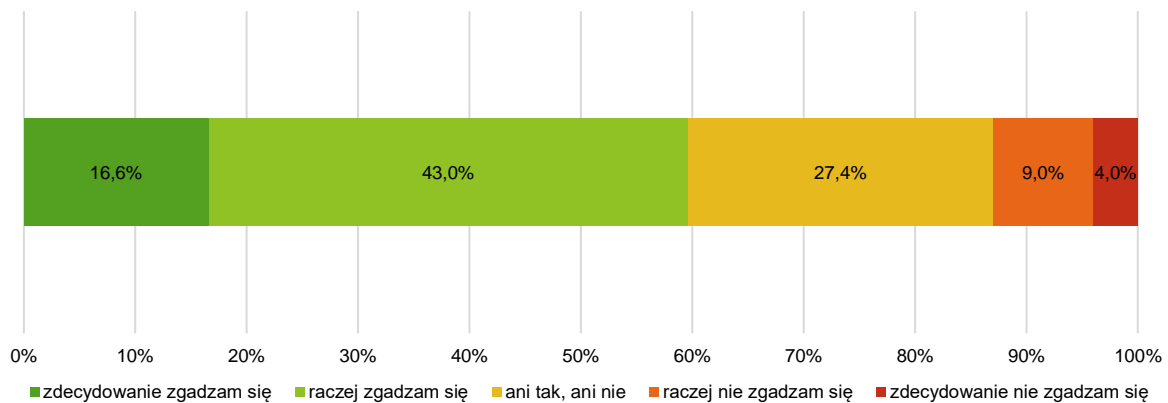
Wykres 39. Czy zgadza się Pan(i) lub nie zgadza się z tym, żeby Pana(i) miasto albo gmina więcej angażowała lokalną społeczność w decydowaniu o planowanych działaniach? [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

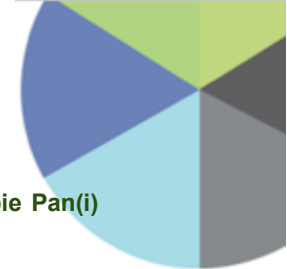
Większość ankietowanych (64,7% - suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz „raczej zgadzam się”) zgadza się z tym, by ich miasto lub gmina więcej angażowała lokalną społeczność w decydowaniu o planowanych działaniach. Przeciwnego zdania było jedynie 9,0% osób (suma odpowiedzi „zdecydowanie nie zgadzam się” oraz „raczej nie zgadzam się”).

Wykres 40. Do obowiązków menedżera klimatycznego należy planowanie kroków zmierzających do złagodzenia zmiany klimatycznej i przygotowania inwestycji na poziomie gminy. Czy zgodził(a)by się Pan(i), aby Pana(i) miasto albo gmina miało takiego menedżera klimatyczne? [N=1000]

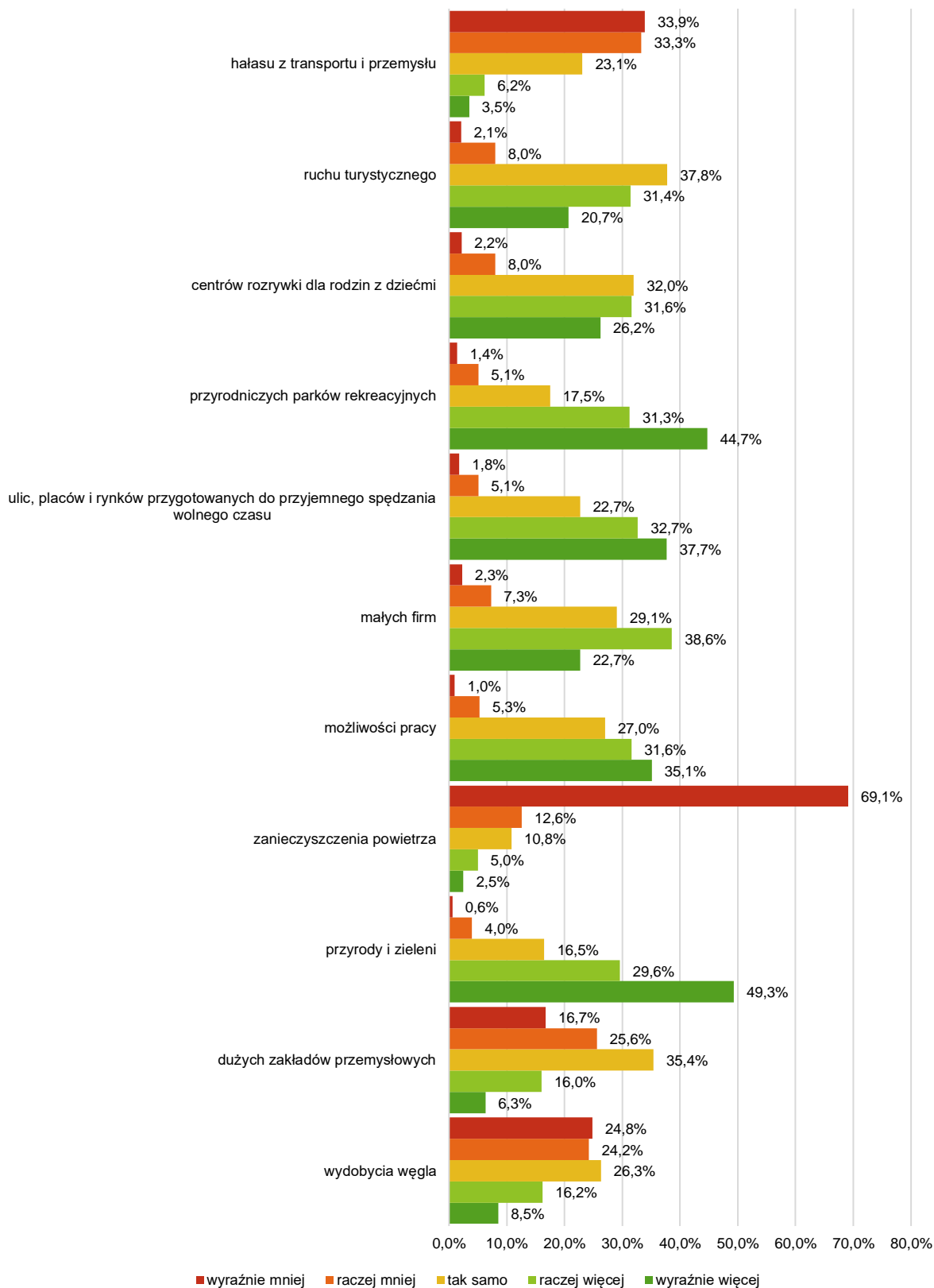

Źródło: opracowanie własne

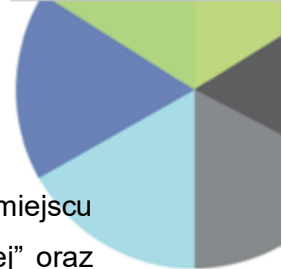
Chęć posiadania przez miasto lub gminę menedżera klimatycznego wyraziło 59,6% osób (suma odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” oraz: „raczej zgadzam się”).

Wykres 41. Gdyby wyobraził(a)by Pan(i) sobie województwo śląskie za 10 lat, to czego by sobie Pan(i) więcej życzył(a), a czego mniej? [N=1000]

Źródło: opracowanie własne

Mieszkańcy województwa śląskiego życzyliby sobie, aby za 10 lat było w ich miejscu zamieszkania więcej: przyrody i zieleni (78,9% - suma odpowiedzi „wyraźnie więcej” oraz „raczej więcej”), przyrodniczych parków rekreacyjnych (76,0% - suma odpowiedzi „wyraźnie więcej” oraz „raczej więcej”), a także ulic, placów i rynków przygotowanych do przyjemnego spędzania wolnego czasu (70,4% - suma odpowiedzi „wyraźnie więcej” oraz „raczej więcej”).

Chcieliby także mniej: zanieczyszczenia powietrza (87,1% - suma odpowiedzi „wyraźnie mniej” oraz „raczej mniej”), hałasu z transportu i przemysłu (67,2% - suma odpowiedzi „wyraźnie mniej” oraz „raczej mniej”) oraz wydobycia węgla (49,0% - suma odpowiedzi „wyraźnie mniej” oraz „raczej mniej”).

Podsumowanie

⇒ W próbie badawczej dominowały osoby w wieku powyżej 60 lat oraz respondenci mieszczący się w przedziale wiekowym od 30 do 44 lat. Badani legitymowali się głównie wykształceni średnim. Ich gospodarstwo domowe liczyło najczęściej 3 osoby, a dochód netto wynosił od 5901 zł do 7900 zł.

Natomiast najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku od 18 do 29 lat oraz respondenci posiadający wykształcenie podstawowe/gimnazjalne. Ich gospodarstwo domowe liczyło 6 lub więcej osób, a deklarowany dochód netto było do 1500 zł lub 14 901 zł.

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wskazują, że mieszkańcy województwa śląskiego cechują się dużą świadomością w zakresie skutków zmian klimatu i potrzeb adaptacyjnych. Zatem postawiona teza badawcza została potwierdzona.

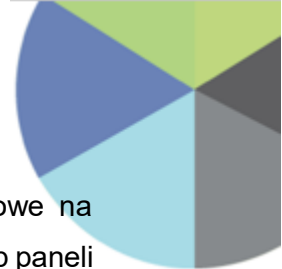
Co więcej, zagadnienia związane z klimatem i jego ochroną są znane badanym, mają oni wiedzę na temat odnawialnych źródeł energii oraz zmian klimatu i działań, jakie należy podejmować w zakresie jego ochrony.

⇒ Mieszkańcy województwa śląskiego interesują się tematem przyrody, środowiska naturalnego oraz ochrony klimatu. Aż 71,2% osób wskazało, że idee ochrony przyrody i środowiska naturalnego są im bliskie, a 77,3%, że ważna jest ochrona planety nie tylko dla ludzi, ale i dla wszystkich zwierząt i roślin, które żyją tu razem z nami.

⇒ Europejski Zielony Ład/Green Deal kojarzony jest przede wszystkim z dużą, dobrze przygotowaną, potrzebną i dobrą zmianą. Zdaniem 37,3% badanych Europejski Zielony Ład powinien być wzmocniony i poszerzony o dalsze cele. Wpłynie on pozytywnie na stan polskiego krajobrazu oraz jakość powietrza.

⇒ Wyniki ukazują, że węgiel jest dla mieszkańców województwa śląskiego źródłem ciepła, które należy ograniczyć - 39,2% osób wskazało taką odpowiedź. Co więcej, 49,0% badanych chciałoby, aby za 10 lat było go mniej w regionie.

⇒ Zdaniem ankietowanych powinno się wspierać odnawialne źródła energii, aż 80,3% osób wskazało takie działanie. Najczęściej podawano takie źródła energii jak: energia wodna, energia wiatrowa oraz energia słoneczna. Należy także nadmienić, że

uczestnicy badania zgadzali się, iż powinno się zwiększać nakłady finansowe na ocieplanie budynków i budowę domów niskoenergetycznych (75,9%) oraz zakup paneli solarnych i pomp ciepła dla gospodarstw domowych (74,9%).

⇒ Uczestnicy badania uważają, że globalna zmiana klimatu już się dzieje, taką opinię zaprezentowało 65,1% osób. Co więcej, aby dokładnie chronić klimat, należałoby wykonać dużą zmianę z punktu widzenia tego, jak społeczeństwo żyje i funkcjonuje.

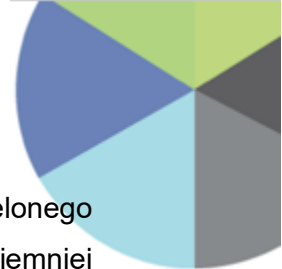
⇒ Zdaniem respondentów, aby dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu należałoby:

- jako społeczeństwo mniej pracować, mniej produkować i mniej kupować, a zamiast tego dążyć do większego zadowolenia w życiu – mieć więcej wolnego czasu, kłaść większy nacisk na wzajemną solidarność, kulturę, kształcenie i ochronę przyrody,
- jako społeczeństwo inwestować tylko w projekty przyjazne dla klimatu, wielkimi inwestycjami wspierać rozwój nowych technologii, promować decyzje, które będą właściwe dla klimatu,
- ze względu na wojnę na Ukrainie, przestać kupować gaz i ropę z Rosji, wzmocnić swoją samowystarczalność energetyczną opartą na źródłach krajowych: w następnych latach wydobywać i spalać więcej polskiego węgla, inwestować w budowę elektrowni jądrowych i budowę źródeł odnawialnych,
- wszystkie środki na ochronę klimatu i modernizację naszej gospodarki powinno zapewniać państwo, a koszty pokrywać państwo i firmy.

⇒ Zdecydowana większość badanych uważa, że w województwie śląskim powinno się podejmować następujące działania: sadzić w miastach więcej ilości drzew, zmieniać przestrzeń publiczną, aby miała więcej zieleni i zatrzymywała wodę oraz sadzić aleje.

Rekomendacje dotyczące dalszych działań i/lub analiz

⇒ Świadomość dotycząca klimatu oraz zależności w przyrodzie, a także faktu, że Ziemia jest nie tylko domem dla nas, wskazuje, że działania zmierzające do poprawy klimatu, ochrony środowiska naturalnego, powinny być kontynuowane, a wręcz powinny być wzmacniane.

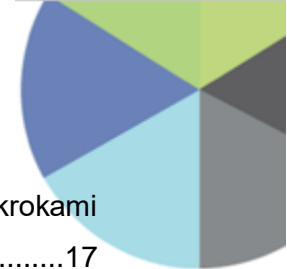

- ⇒ Zalecamy prowadzenie wzmocnionych działań związanych z promowaniem Zielonego Ładu. Już teraz jest on postrzegany bardziej pozytywnie niż negatywnie, niemniej jednak działania mające na celu rozpropagowanie jego celów i założeń będą na pewno dobrze widziane w społeczeństwie.
- ⇒ Wsparcie odnawialnych źródeł energii, przy jednocześniej dość negatywnej postawie części badanych wobec węgla, to kierunek, w którym powinno się podążać nie tylko w zakresie działań promocyjno-informacyjnych, ale także w zakresie wsparcia rozwoju takich technologii i ich szerszego upowszechnienia.
- ⇒ Działania mające na celu ochronę klimatu, poprzez zmniejszenie konsumpcji, są pozytywnie odbierane przez respondentów. Należy zatem wykorzystać ten trend i przykładami idącymi z góry (w tym od władz regionalnych i lokalnych), ukazać korzyści jakie można uzyskać poprzez takie zmiany.
- ⇒ Lokalne i regionalne władze powinny przeorganizować swoją politykę w zakresie ochrony klimatu i prowadzić działania mające na celu zmniejszenie emisji szkodliwych substancji, a zwiększające działania z zakresu ochrony środowiska.

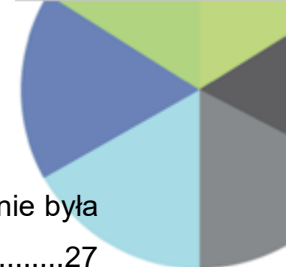

Spis wykresów

Wykres 1. Respondenci według płci [N=1000]	4
Wykres 2. Respondenci według wieku [N=1000]	5
Wykres 3. Respondenci według wykształcenia [N=1000]	5
Wykres 4. Wielkość miejsca zamieszkania respondentów [N=1000]	6
Wykres 5. Powiat w którym mieszkają respondenci [N=1000]	7
Wykres 6. Jak często korzysta Pan(i) z Internetu, tj. stron www, sieci społecznościowych, e-maili albo jakichkolwiek innych elementów Internetu, zarówno ze swojego komputera, telefonu komórkowego, ewentualnie z innego urządzenia? [N=1000].....	8
Wykres 7. Sposób ogrzewania nieruchomości [N=1000]	8
Wykres 8. Jakie źródło ciepła jest stosowane w Twoim domu/mieszkanie? [N=299]*	9
Wykres 9. Czy dom, w którym Pan(i) mieszka jest ocieplony? [N=1000]	9
Wykres 10. Ile kilometrów dziennie średnio przejeżdżają członkowie Pana(i) gospodarstwa domowego samochodem osobowym na regularnie powtarzanych wyjazdach, na przykład do pracy, szkoły? [N=1000]	10
Wykres 11. Ogólna liczba osób w gospodarstwie domowym [N=1000].....	10
Wykres 12. Liczba osób w gospodarstwie domowym: w tym dzieci do 13 roku życia włącznie [N=1000]	11
Wykres 13. Liczba osób w gospodarstwie domowym: w tym osoby starsze (14 lat i więcej) [N=1000]	11
Wykres 14. Dochód netto gospodarstwa domowego [N=1000].....	12
Wykres 15. Tematy, którymi zajmują się media (gazety, czasopisma, strony internetowe, audycje radiowe i telewizyjne), a które interesują respondentów [N=1000].....	13
Wykres 16. Proszę określić jak bliskie Panu/i są idee ochrony przyrody i środowiska naturalnego? [N=1000].....	14
Wykres 17. Czy według Pana(i) w kolejnych latach w Polsce powinno się wspierać albo ograniczać wymienione źródła energii elektrycznej i ciepła? [N=1000]	16

Wykres 18. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) albo nie zgadza z następującymi krokami państwa polskiego? [N=1000]	17
Wykres 19. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z poniższymi sformułowaniami? [N=1000]	19
Wykres 20. Co sądzi Pan(i) o przyszłości Europejskiego Zielonego Ładu/Green Deal? [N=1000]	20
Wykres 21. Czy zgadza się Pan(i) lub nie zgadza się z następującymi opiniami? [N=1000]	21
Wykres 22. Które z następujących twierdzeń o globalnej zmianie klimatu są Panu(i) najbliższe? [N=1000]	22
Wykres 23. W jakim horyzoncie czasowym według Pana(i) trzeba rozwiązać problemy zmiany klimatycznej? [N=901]	23
Wykres 24. Gdyby ludzkość zdecydowała się dokładnie chronić klimat, to jaką Pana(i) zdaniem, zmianę należałoby wykonać z punktu widzenia tego, jak społeczeństwo żyje i funkcjonuje? [N=1000]	23
Wykres 25. Ile ze stu przypadkowo wybranych klimatologów i klimatolożek, zgodnie z Pana(i) przewidywaniem, uważa, że dochodzi do zmiany klimatycznej spowodowanej przez człowieka? [N=1000]	24
Wykres 26. Ile ze stu przypadkowo spotkanych Polek i Polaków, zgodnie z Pana(i) przewidywaniem, uważa zmiany klimatu w Polsce za poważny problem? [N=1000]	24
Wykres 27. Jaki wpływ będzie mieć Pana(i) zdaniem Europejski Zielony Ład / Green Deal na poszczególne obszary Pana(i) życia i na polskie społeczeństwo? [N=1000]	25
Wykres 28. Które stwierdzenia Pana(i) zdaniem są prawdziwe? [N=1000]	26
Wykres 29. Proszę wyobrazić sobie, że przestaliśmy zajmować się jakąkolwiek zmianą klimatu. Czy uważa	27
Wykres 30. Proszę wyobrazić sobie, że politycy przestali w jakikolwiek sposób zajmować się zmianą klimatu. Wszystko zależałoby od dobrowolnych decyzji firm i gospodarstw domowych, które będą chciały zachowywać się odpowiedzialnie, na przykład zmniejszając swoją emisję i oszczędzając energię, ograniczając swoje odpady, mięso w jadłospisie i podróże samochodem albo samolotem, albo kupować od firm przyjaznych środowisku. Czy uważa Pan(i), że w ten	

sposób udałoby się nam lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000].....27

Wykres 31. Proszę wyobrazić sobie, że w ochronie klimatu wszystko postawiliśmy na rozwój nowych technologii i odmówilibyśmy jakiegokolwiek obniżenia poziomu życia społeczeństwa i zmiany jego funkcjonowania. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się nam lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000]28

Wykres 32. Proszę wyobrazić sobie, że zdecydowaliśmy się jako społeczeństwo mniej pracować, mniej produkować i mniej kupować, a zamiast tego będziemy dążyć do większego zadowolenia w życiu – mieć więcej wolnego czasu, kłaść większy nacisk na wzajemną solidarność, kulturę, kształcenie i ochronę przyrody. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się nam lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000].....29

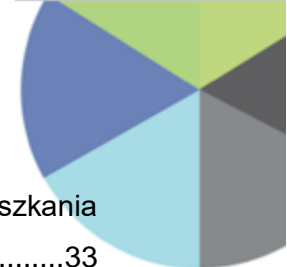
Wykres 33. Proszę wyobrazić sobie, że zdecydowaliśmy, że będziemy jako społeczeństwo inwestować tylko w projekty przyjazne dla klimatu, że wielkimi inwestycjami wspieramy rozwój nowych technologii, że promujemy decyzje, które będą właściwe dla klimatu. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się nam lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000].....29

Wykres 34. Proszę wyobrazić sobie, że zdecydowaliśmy, że względu na wojnę na Ukrainie, by przestać kupować gaz i ropę z Rosji. Wzmocnilibyśmy swoją samowystarczalność energetyczną opartą na źródłach krajowych: w następnych latach wydobywalibyśmy i spalali więcej polskiego węgla, inwestowalibyśmy w budowę elektrowni jądrowych, finansowali oszczędności i budowę źródeł odnawialnych. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się nam lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000].....30

Wykres 35. Proszę wyobrazić sobie, że zdecydowaliśmy, że wszystkie środki na ochronę klimatu i modernizację naszej gospodarki zapewniłoby państwo, a koszty pokryłoby państwo i firmy. Większości zwykłych ludzi i ich stylu życia te zmiany wcale by nie dotknęły. Czy uważa Pan(i), że w ten sposób udałoby się lub nie, dostatecznie złagodzić groźbę zmiany klimatu, aby nie była dla nas niebezpieczna? [N=1000].....31

Wykres 36. A czy Panu(i) podobałby się taki kierunek w Polsce? [N=1000]31

Wykres 37. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) albo nie zgadza z następującymi działaniami w województwie śląskim? [N=1000]32

Wykres 38. Czy przypuszcza Pan(i), że w przyszłych latach w Pana(i) miejscu zamieszkania grożą lub nie grożą następujące zdarzenia? [N=1000]33

Wykres 39. Czy zgadza się Pan(i) lub nie zgadza się z tym, żeby Pana(i) miasto albo gmina więcej angażowała lokalną społeczność w decydowanie o planowanych działaniach? [N=1000]34

Wykres 40. Do obowiązków menedżera klimatycznego należy planowanie kroków zmierzających do złagodzenia zmiany klimatycznej i przygotowania inwestycji na poziomie gminy. Czy zgodził(a)by się Pan(i), aby Pana(i) miasto albo gmina miało takiego menedżera klimatyczne? [N=1000]34

Wykres 41. Gdyby wyobraził(a)by Pan(i) sobie województwo śląskie za 10 lat, to czego by sobie Pan(i) więcej życzył(a), a czego mniej? [N=1000]35

Spis tabel

Tabela 1. Często mówi się o tym, że jeżeli chcemy znacząco złagodzić zmiany klimatu, nasza gospodarka potrzebuje głębokich przemian i modernizacji. Ten plan jest znany jako Europejski Zielony Ład albo Green Deal. O jaką zmianę według Pana(i) będzie chodzić w ramach Europejskiego Zielonego Ładu? [N=1000]14